

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 26.07.2022 № 15-1

ЗВІТ

**про результати аналізу використання коштів субвенції з державного
бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та
розвиток об'єктів соціально-культурної сфери**

Київ 2022

Зміст

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ / АБРЕВІАТУР	3
ПРЕАМБУЛА	6
ВСТУП	8
I. ОЦІНКА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ СУБВЕНЦІЇ.....	10
II. СТАН ФІНАНСОВОГО ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ СУБВЕНЦІЇ.....	20
2.1. Аналіз планування та фінансування видатків	20
2.2. Оцінка управління коштами субвенції	24
III. АНАЛІЗ І ОЦІНКА ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ СУБВЕНЦІЇ.....	38
3.1. Законність використання коштів субвенції	38
3.2. Ефективність використання коштів субвенції	45
3.3. Нефінансові порушення.....	50
IV. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТНОЇ ПРОГРАМИ	56
ВИСНОВКИ.....	59
ПРОПОЗИЦІЇ.....	65

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ / АБРЕВІАТУР

Бюджетний кодекс	- Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456 (зі змінами і доповненнями)
ККУ	- Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341 (зі змінами і доповненнями)
ЦКУ	- Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435 (зі змінами і доповненнями)
Закон № 3480	- Закон України від 23.02.2006 № 3480 "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки"
Закон № 3038	- Закон України від 17.02.2011 № 3038 "Про регулювання містобудівної діяльності" (зі змінами)
Закон № 922	- Закон України від 25.12.2015 № 922 "Про публічні закупівлі" (у редакції Закону України від 19.09.2019 № 114 "Про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель")
Закон № 2780	- Закон України від 16.11.1992 № 2780 "Про основи містобудування"
Закон № 1082	- Закон України від 15.12.2020 № 1082 "Про Державний бюджет України на 2021 рік" (зі змінами)
Закон № 1434	- Закон України від 29.04.2021 № 1434 "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік"
Закон № 1690	- Закон України від 15.07.2021 № 1690 "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік"
Закон № 1807	- Закон України від 08.10.2021 № 1807 "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік"
Закон № 1931	- Закон України від 02.12.2021 № 1931 "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік"
Закон № 1928	- Закон України від 02.12.2021 № 1928 "Про Державний бюджет України на 2022 рік"
Закон № 2134	- Закон України від 15.03.2022 № 2134 "Про внесення змін до розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України"
Постанова № 544	- Постанова Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 544 "Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери"
Порядок та умови № 544	- Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 544

Порядок та умови № 279	- Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 № 279
Загальні умови підряду № 668	- Загальні умови укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 № 668 (зі змінами)
Порядок технічного нагляду № 903	- Порядок здійснення технічного нагляду під час будівництва об'єкта архітектури, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2007 № 903 (зі змінами)
ДБН В.2.2-15:2019	- ДБН В.2.2-15:2019 "Житлові будинки. Основні положення", затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 26.03.2019 № 87
Настанова № 281	- Настанова з визначення вартості будівництва, затверджена наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 01.11.2021 № 281 "Про затвердження кошторисних норм України у будівництві"
Розпорядження № 1311-р	- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.10.2021 № 1311-р "Деякі питання розподілу у 2021 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери"
Розпорядження № 1632-р	- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.12.2021 № 1632-р "Деякі питання розподілу у 2021 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери",
Розпорядження № 1664-р	- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.12.2021 № 1664-р "Деякі питання розподілу у 2021 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери"
ДІАМ	- Державна інспекція архітектури та містобудування України
ДНЗ	- дошкільний навчальний заклад
ЗОШ	- загально-освітня школа
Казначейство	- Державна казначейська служба України
Мінфін	- Міністерство фінансів України
Мінінфраструктури	- Міністерство інфраструктури України
ОДА	- обласна державна адміністрація

ПКД	- проектно-кошторисна документація
НСЗУ	- Національна служба здоров'я України
РДА	- районна державна адміністрація
субвенція за КПКВК 3121130	- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери, затверджена Законом України від 02.12.2021 № 1928 "Про Державний бюджет України на 2022 рік"
субвенція за КПКВК 3511100	- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери, затверджена Законом України від 15.12.2020 № 1082 "Про Державний бюджет України на 2021 рік"
ФДМУ	- Фонд державного майна України

ПРЕАМБУЛА

Підстава для проведення заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аналізу): стаття 98 Конституції України, статті 4, 7, 15 Закону України "Про Рахункову палату"; План роботи Рахункової палати на 2022 рік, затверджений рішенням Рахункової палати від 23.11.2021 № 30-4 (у редакції рішення Рахункової палати від 18.04.2022 № 9-1, зі змінами); доручення для виконання повноважень члена Рахункової палати та забезпечення здійснення заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) від 01.12.2021 № 18-69 та 28.04.2022 № 18-22.

Мета аналізу: оцінка нормативно-правового забезпечення надання та використання у 2021 році і першому півріччі 2022 року коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери за КПКВК 3511100 і КПКВК 3121130 (далі – субвенція); встановлення фактичного стану справ та надання оцінки щодо обґрунтованості планування та розподілу, своєчасності перерахування і повноти використання у 2021 році коштів субвенції; надання пропозицій стосовно механізму управління та використання коштів міжбюджетних трансфертів капітального характеру, які спрямовуватимуться для потреб відновлення інфраструктури України в післявоєнний період.

Предмет аналізу: кошти субвенції; нормативно-правові, розпорядчі акти та інші документи, які регламентують порядок надання та використання коштів субвенції, механізм управління та контролю за витрачанням у 2021–2022 роках коштів субвенції; бюджетна звітність; результати документальних перевірок, обстежень та опитувань, здійснених згідно з дорученнями на виконання заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) до 24.02.2022; інформація центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, одержана на запити.

Масштаб аналізу: планування, розподіл, перерахування та використання коштів субвенції у 2021 році – **8150 млн грн**, у тому числі дослідження в регіонах законності і результативності використання 671,2 млн грн субвенції.

Об'єкти аналізу:

Міністерство фінансів України;

Міністерство інфраструктури України;

у **Дніпропетровській** області: Департамент капітального будівництва Дніпропетровської обласної державної адміністрації (далі – ДКБ Дніпропетровської ОДА); Департамент молоді і спорту Дніпропетровської обласної державної адміністрації (далі – Департамент спорту Дніпропетровської ОДА);

у **Закарпатській** області: Комунальне некомерційне підприємство "Обласний клінічний центр нейрохірургії та неврології" Закарпатської обласної

ради (далі – КНП "Центр нейрохірургії");

у **Київській** області: Департамент регіонального розвитку Київської обласної державної адміністрації (далі – Департамент розвитку Київської ОДА);

у **Кіровоградській** області: комунальний заклад "Добровеличківська дитячо-юнацька спортивна школа" Добровеличківської селищної ради Кіровоградської області (далі – Добровеличківська ДЮСШ);

у **Львівській** області: Комунальне некомерційне підприємство Львівської обласної ради "Західноукраїнський спеціалізований дитячий медичний центр" (далі – КНП "Західноукраїнський медичний центр"); Відділ освіти Сихівського та Личаківського районів управління освіти департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради (далі – об'єднаний відділ освіти Сихівського та Личаківського районів);

в **Одеській** області: Управління капітального будівництва Ізмаїльської міської ради Ізмаїльського району (далі – УКБ Ізмаїльської міськради); Управління містобудування, архітектури, землевпорядкування, екології, житлово-комунального господарства та комунальної власності Маяківської сільської ради (далі – Управління містобудування Маяківської сільради);

у **Полтавській** області: Департамент будівництва, містобудування і архітектури Полтавської обласної державної адміністрації (далі – Департамент будівництва Полтавської ОДА);

Критерії, які використовуються під час проведення аналізу:

законності – дотримання вимог чинного законодавства під час управління коштами субвенції, відповідність управлінських рішень і організаційно-розпорядчих документів чинному законодавству;

результативності – ступінь відповідності фактичних результатів запланованим.

Методи проведення аналізу: аналіз нормативно-правових, розпорядчих актів та інших документів, що регулюють порядок надання, розподілу та використання коштів субвенції; дослідження результатів та методів роботи об'єктів аудиту щодо цього; аналіз бюджетної звітності; аналіз результатів документальних перевірок, обстежень та опитувань, здійснених згідно з дорученнями на проведення аудиту ефективності до 24.02.2022; аналіз інформації центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, одержаної на запити за тематикою аудиту ефективності.

Початкові обмеження щодо проведення аналізу:

географічні – Дніпропетровська, Закарпатська, Київська, Кіровоградська, Львівська, Одеська, Полтавська області, м. Київ.

Період проведення аналізу: 2021 рік, перше півріччя 2022 року.

Термін проведення аналізу: грудень 2021 року – липень 2022 року.

ВСТУП

Одним із ключових факторів економічного зростання та розвитку держави є інвестиції в інфраструктуру та інновації.

Згідно з аналітичним дослідженням¹, проведеним у 22 областях України, практично в кожному регіоні України всі складові інфраструктури станом на 2015 рік потребували модернізації і розвитку. Особливо це стосувалося транспортної, житлово-комунальної, освітньої, медичної, культурної складових, у яких через високий рівень зношеності матеріально-технічної бази та недостатнє фінансування у порівнянні з розвиненими країнами ЄС неповно використовувалися сучасні технології у процесі надання населенню відповідних послуг.

З метою розв'язання таких проблем, додатково до існуючих бюджетних програм капітального характеру, Законом № 1434, який набрав чинність з 27 травня 2021 року, було запроваджено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери.

Ініціатором запровадження субвенції стала група народних депутатів України. Головним розпорядником субвенції визначено Мінфін. Згідно із законодавством цей трансферт кваліфіковано як "інші субвенції", принципи і засади надання яких Бюджетним кодексом не визначені взагалі.

Законом № 1082 (зі змінами) **Мінфіну** (загальнодержавні видатки та кредитування) затверджено на 2021 рік бюджетні призначення за КПКВК 3511100 в сумі 7600,0 млн гривень. Крім того, видатки субвенції, затверджені цим законом, за розпорядженнями Кабінету Міністрів України № 1311-р, № 1632-р, № 1664-р додатково збільшено на 550,0 млн грн, тобто до **8150,0 млн грн**, з яких станом на 31.12.2021 використано 7 042,4 млн гривень.

Напрями спрямування коштів субвенції, визначені Порядком та умовами № 544, співпадають з напрямками програм Президента України "Велике будівництво" та "Здорова Україна", в рамках яких будувалися і ремонтувалися дороги, аеропорти, школи, дитячі садки, спортивні об'єкти, а також із цілями низки бюджетних програм, кошти яких у 2021 році спрямовувались на розвиток інфраструктури в регіонах.

Зокрема, субвенція за КПКВК 3511100 мала цілі, схожі з цілями субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій (КПКВК 3511210), яка передбачає спрямування коштів на реалізацію проєктів будівництва об'єктів комунальної власності, придбання медичного обладнання. На створення і

---

¹ Інфраструктура регіонів України. Пріоритети модернізації. Аналітичне дослідження// ГО "Поліський фонд міжнародних та регіональних досліджень", Фонд імені Фрідріха Еберта. - Київ, 2017. - 108 с.

розвиток інфраструктури у сфері освіти була спрямована субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію програми "Спроможна школа для кращих результатів" (КПКВК 2211260). Розвиток дорожньої інфраструктури регіонів забезпечувала субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах (КПКВК 3131090). Крім того, універсальним джерелом для забезпечення розвитку інфраструктури окремих територій був і залишається державний фонд регіонального розвитку (КПКВК 2761070).

Субвенція за КПКВК 3511100 дублює цілі зазначених бюджетних програм, але відрізняється тим, що має інший механізм надання фінансування за капітальними видатками, який Рахунковою палатою у попередніх роках не досліджувався.

З огляду на необхідність модернізації виробничої і соціальної інфраструктури України, беручи до уваги значний ресурс, виділений у 2021 і 2022 роках з державного бюджету на зазначені цілі, та відмінні умови надання субвенції у порівнянні з іншими міжбюджетними трансфертами та бюджетними програмами капітального характеру, Планом роботи Рахункової палати на 2022 рік, затвердженим рішенням Рахункової палати від 23.11.2021 № 30-4, було передбачено проведення аудиту ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери.

Однак беручи до уваги неможливість в умовах воєнного стану, введеного 24 лютого 2022 року у зв'язку із збройною агресією російської федерації проти України, завершити розпочатий аудит ефективності, тематику контрольного заходу змінено на аналіз використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери (План роботи Рахункової палати на 2022 рік, затверджений рішенням Рахункової палати від 23.11.2021 № 30-4 у редакції рішення Рахункової палати від 18.04.2022 № 9-1).

Зазначений контрольний захід проведено вперше.

Результати контрольного заходу мають стати підґрунтям для подальшої ідентифікації ризиків щодо можливого неефективного та/або незаконного використання бюджетних коштів розпорядниками різних рівнів, що виділятимуться для потреб відновлення інфраструктури України в післявоєнний період.

I. ОЦІНКА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ СУБВЕНЦІЇ

✓ Цілі здійснення бюджетних видатків

Критерії оцінки нормативно-правового забезпечення надання та використання коштів субвенції впливають із цілей здійснення бюджетних видатків за КПКВК 3511100 і КПКВК 3121130, що визначені законодавцем як "реалізація інфраструктурних проєктів" і "розвиток об'єктів соціально-культурної сфери".

В законодавстві пряме визначення поняття "**інфраструктура**" відсутнє, проте надано визначення суміжних понять та категорій, в яких воно використовується. Наприклад, у статті 1 Закону № 3038 використовується поняття "інженерно-транспортна інфраструктура" як комплекс інженерних, транспортних споруд і комунікацій; у статті 19 Закону № 2780 йдеться про соціальну, виробничу, транспортну, комунікаційно-інформаційну, інженерну інфраструктури як складові сталого розвитку населених пунктів.

Згідно із статтею 17 Закону № 3480 **інфраструктурний проєкт** – це проєкт будівництва (реконструкції, ремонту) об'єктів у сферах транспортної інфраструктури (доріг, мостів, переправ тощо) та газопроводів, у сферах соціально-культурного призначення (об'єктів охорони здоров'я, освіти, соціального призначення) та/або житлово-комунального господарства (водопровідних та каналізаційних споруд, систем тепло- та енергопостачання тощо). Відповідно до положень цього Закону порядок відбору інфраструктурних проєктів, які фінансуються та/або витрати яких рефінансуються за кошти державного бюджету, встановлюється Кабінетом Міністрів України, а порядок відбору інфраструктурних проєктів, які фінансуються та/або витрати яких рефінансуються за кошти місцевих бюджетів, встановлюється відповідним органом місцевого самоврядування.

Отже, сама назва субвенції, яка містить словосполучення "реалізація інфраструктурних проєктів", створила передумови для спрямування коштів трансферту з державного бюджету на реалізацію проєктів виробничої і соціальної інфраструктури.

✓ Правові засади фінансування розвитку інфраструктури регіонів

На створення і розвиток інфраструктури відповідних територій у 2021 році спрямовувалися капітальні видатки бюджету розвитку місцевих бюджетів. При цьому відповідно до частини першої статті 71 Бюджетного кодексу **надходження бюджету розвитку місцевих бюджетів** включають, зокрема, капітальні трансферти (субвенції) з інших бюджетів.

Частиною першою статті 97 Бюджетного кодексу визначено перелік трансфертів, що можуть передбачатися у Державному бюджеті України

місцевим бюджетам. Це, зокрема, **інші субвенції**. При цьому до бюджету розвитку місцевих бюджетів зараховуються лише **капітальні трансферти** (субвенції) з інших бюджетів.

Згідно з частиною третьою статті 71 Бюджетного кодексу **капітальні видатки бюджету розвитку спрямовуються на:** соціально-економічний розвиток регіонів; виконання інвестиційних проектів; **будівництво, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери** і житлово-комунального господарства; будівництво газопроводів і газифікацію населених пунктів; будівництво і придбання житла окремим категоріям громадян відповідно до законодавства; збереження та розвиток історико-культурних місць України та заповідників; будівництво та розвиток мережі метрополітенів; придбання вагонів для комунального електротранспорту; розвиток дорожнього господарства; придбання шкільних автобусів та автомобілів швидкої медичної допомоги; оновлення матеріально-технічної бази комунальних закладів охорони здоров'я, комп'ютеризацію та інформатизацію закладів загальної середньої освіти і комунальних закладів охорони здоров'я; природоохоронні заходи; інші заходи, пов'язані з розширенням відтворенням².

Отже, цілі субвенції за КПКВК 3511100 і КПКВК 3121130, визначені у їх назві ("на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери"), не суперечать напрямам спрямування капітальних видатків бюджету розвитку, визначених Бюджетним кодексом.

✓ **Бюджетні призначення за КПКВК 3511100**

Законом № 1082 на початок 2021 року бюджетні призначення за КПКВК 3511100 не затверджувалися.

Згідно із Законом № 1434³ внесені зміни до Закону № 1082 і **Мінфіну** (загальнодержавні видатки та кредитування) 27.05.2021 **затверджені бюджетні призначення** за КПКВК 3511100 (субвенція) у сумі **4 100 000,0 тис. грн** (як видатки розвитку).

Обґрунтування запровадження цієї субвенції у відкритому доступі відсутнє. Натомість у Висновку Комітету Верховної Ради України з питань бюджету від 28.04.2021 "Про підготовку до другого читання законопроекту за реєстр. № 5308"⁴ зазначено: "передбачити видатки розвитку за новою бюджетною програмою "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери" (КПКВК 3511100) у сумі 4 100 000 тис. грн з внесенням

² Із змінами, внесеними згідно із Законом України від 14.11.2019 № 293 "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України".

³ Набрал чинність з 27.05.2021.

⁴ Проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" щодо впровадження фінансово-кредитних механізмів забезпечення громадян України житлом.

відповідних змін до додатка № 6 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" для Міністерства фінансів України (загальнодержавні видатки та кредитування)".

Згідно із Законом № 1690⁵ внесені зміни до Закону № 1082 і Мінфіну **збільшені бюджетні призначення** за КПКВК 3511100 за загальним фондом до **6 100 000,0 тис. грн** (видатки розвитку).

Згідно із Законом № 1807⁶ внесені зміни до Закону № 1082 і **Мінфіну** збільшені бюджетні призначення за КПКВК 3511100 за загальним фондом до **7 600 000,0 тис. грн** (видатки розвитку).

Крім того, було перерозподілено обсяги бюджетних призначень, передбачених Мінфіну на загальнодержавні видатки та кредитування, в результаті чого збільшено видатки субвенції на 550,0 млн гривень.

Так, згідно з пунктами 1 розпоряджень Кабінету Міністрів України від 28.10.2021 № 1311-р⁷; 09.12.2021 № 1632-р⁸; 15.12.2021 № 1664-р⁹ у межах загального обсягу бюджетних призначень, передбачених Мінфіну (загальнодержавні видатки та кредитування) на 2021 рік у загальному фонді державного бюджету, здійснено перерозподіли видатків шляхом зменшення обсягу видатків споживання за програмою 3511350 "Обслуговування державного боргу" відповідно на 400 000 тис. грн, 129 357 тис. грн і 20 643 тис. грн та збільшення на зазначені суми видатків розвитку за програмою 3511100.

Таким чином, загалом бюджетні призначення Мінфіну за КПКВК 3511100 за загальним фондом збільшені до **8 150,0 млн грн** (видатки розвитку).

Згідно з пунктом 11 розділу "Прикінцеві положення" Закону № 1082 встановлено, що на кінець 2021 року, як виняток з положень частини дванадцятої статті 23 та частин першої і другої статті 57 Бюджетного кодексу, **залишки коштів за окремими субвенціями з державного бюджету місцевим бюджетам, наданими з державного бюджету у 2021 році (а саме за кодами програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету 2311700, 2411030, 2511240, 2761230, 2761490, 2911050, 2911060, 3121120, 3411220, 3511100, 3511210), та за субвенцією, наданою з державного бюджету у 2020 році за кодом програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету 3131310, зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів для здійснення відповідних витрат у 2022 році з урахуванням їх цільового призначення**¹⁰.

---

⁵ Набрав чинність з 05.08.2021.

⁶ Набрав чинність з 21.10.2021.

⁷ Набрало чинність з 28.10.2021.

⁸ Набрало чинність з 09.12.2021.

⁹ Набрало чинність з 15.12.2021.

¹⁰ Розділ "Прикінцеві положення" доповнено пунктом 11 згідно із Законом України від 02.12.2021 № 1931, який набрав чинність з 09.12.2021.

Додаток № 6 до Закону № 1082 не містить розподілу суми субвенції між місцевими бюджетами.

Розподіл коштів субвенції місцевим бюджетам на загальну суму 8 150,0 млн грн затверджено розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 16.06.2021 № 626-р; 20.08.2021 № 975-р; 01.09.2021 № 1021-р; 28.10.2021 № 1311-р; 24.11.2021 № 1513-р; 09.12.2021 № 1632-р; 15.12.2021 № 1664-р, до окремих з яких протягом року внесено зміни.

✓ **Порядок та умови надання субвенції за КПКВК 3511100**

Частиною другою статті 97 Бюджетного кодексу встановлено, що порядок та умови надання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам визначаються Кабінетом Міністрів України.

Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 544.

Порядок та умови № 544 визначають механізм надання субвенції, передбаченої законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

Згідно з пунктом 2 цих Порядку та умов **головним розпорядником субвенції є Мінфін**. Розпорядники субвенції за місцевими бюджетами визначаються рішеннями про такі бюджети відповідно до законодавства (пункт 3 Порядку та умов № 544).

Відповідно до пункту 4 цих Порядку та умов **субвенція спрямовується на:**

- реалізацію проектів будівництва (нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту) та **ремонт**у об'єктів комунальної власності (за винятком адміністративних будинків), транспортної інфраструктури та соціально-культурної сфери (далі – проекти будівництва), у тому числі розроблення та коригування проектної документації, проведення експертизи проектів в установленому порядку;

- придбання медичного обладнання, зокрема спеціального призначення;
- завершення проектів будівництва із строком реалізації від одного до трьох років, впровадження яких розпочато у попередні роки.

З **25.06.2021**, урахувавши набрання чинності змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 639¹¹ (далі – Постанова № 639) до Порядку та умов № 544, пункт 4 доповнено абзацом такого змісту: "придбання мультифункціональних спортивних майданчиків".

Умовами надання субвенції, згідно з пунктом 5 Порядку та умов № 544, є:

---

¹¹ "Про внесення змін до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери".

- загальна кошторисна вартість проєктів будівництва понад 10 млн гривень;
- спроможність подальшого утримання за рахунок коштів місцевих бюджетів основних фондів комунальної власності, створення, приріст або оновлення яких фінансується за рахунок субвенції;
- спрямування субвенції на створення, приріст, оновлення та ремонт основних фондів комунальної власності;
- завершення реалізації проєктів будівництва у 2021–2023 роках.

З **25.06.2021**, ураховуючи набрання чинності змінами, внесеними згідно з Постановою № 639 до Порядку та умов № 544, підпункт 1 пункту 5 викладено в такій редакції: "1) загальна кошторисна вартість проєктів будівництва понад 10 млн гривень (за винятком придбання мультифункціональних спортивних майданчиків)". Також пункт 5 доповнено підпунктом 5 такого змісту: "5) під час придбання мультифункціональних спортивних майданчиків співфінансування з обласних бюджетів та бюджетів відповідних територіальних громад в обсязі не менше ніж по 10 відсотків загальної їх вартості, а також із залучених на зазначені цілі інших джерел, не заборонених законодавством."

Отже, Порядок та умови № 544, з одного боку, передбачають реалізацію проєктів **будівництва**, які завдяки проведенню видатків за КЕКВ 3220 "Капітальні трансферти органам державного управління інших рівнів" забезпечують створення і розвиток інфраструктури, з іншого боку, – реалізацію проєктів **ремонт**у об'єктів комунальної власності (за винятком адміністративних будинків), транспортної інфраструктури та соціально-культурної сфери, видатки на які проводяться за КЕКВ 2620 "Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів".

У 2021 році на проведення капітальних видатків (КЕКВ 3220) було передбачено **6 756,7 млн грн** субвенції (**82,9 відс.**), на проведення поточних видатків за КЕКВ 2620 – **1 393,3 млн грн (17,1 відсотка)**. Зокрема, поточні видатки субвенції затверджено на фінансування чотирьох об'єктів з проведення поточного середнього ремонту, а саме: автомобільної дороги загального користування державного значення Н-014 Київ - Знам'янка км 198+680 - км 205+618 м. Сміла (150,0 млн грн); автомобільної дороги загального користування М-09 Тернопіль - Львів - Рава-Руська км 0+014 – км 1+298, Тернопільська область (25,0 млн грн); автомобільної дороги загального користування М-12 (М30) Стрий - Тернопіль - Кропивницький - Знам'янка Тернопільська область (730,0 млн грн); вулиці Дніпровської у м. Павлоград (Дніпропетровська область, 488,3 млн гривень).

Попри те, що субвенція за назвою по суті є капітальним трансфертом, подібним до субвенції на виконання інвестиційних проєктів, **механізм її надання відрізняється** від визначеного статтею 105 Бюджетного кодексу, зокрема: не передбачає направленості **виключно** на створення, приріст чи

оновлення основних фондів комунальної власності (насамперед на завершення будівництва та реконструкцію об'єктів із ступенем будівельної готовності понад 70 відс.); не передбачає **участі бюджету** – отримувача субвенції щодо усіх напрямів спрямування її коштів; не визначає необхідності **обґрунтування** спроможності подальшого утримання за рахунок коштів місцевих бюджетів об'єктів комунальної власності.

Серед умов надання субвенції, визначених пунктом 5 Порядку та умов № 544, відсутні **вимоги про наявність** для проєктів будівництва, реконструкції, капітального ремонту затвердженої в установленому порядку **проєктної документації**. Цей недолік виправлено у Порядку та умовах № 279 (обов'язковою умовою для включення об'єкта будівництва в перелік для фінансування встановлено наявність затвердженої проєктної документації).

Крім того, внаслідок фінансування низки інфраструктурних проєктів у 2021 році за рахунок одночасно субвенції, інших капітальних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам, державного фонду регіонального розвитку та коштів місцевих бюджетів, що мали інші умови надання, **контроль** за ефективним (результативним) використанням коштів субвенції з боку головних розпорядників і Рахункової палати **ускладнено**.

Передбачена підпунктом 2 пункту 5 Порядку та умов № 544 умова надання субвенції – спроможність подальшого утримання за рахунок коштів місцевих бюджетів основних фондів комунальної власності, створення, приріст або оновлення яких фінансується за рахунок субвенції, є недієвою, оскільки:

- Порядком та умовами № 544 не визначено необхідності подачі документів, які б гарантували **або підтверджували** виконання зазначеної умови (Мінфіном як головним розпорядником коштів таких гарантій в ОДА не запитувалося);

- на час надання у 2021 році субвенції апіорі неможливо виконати умову про спроможність подальшого утримання основних фондів у майбутньому за рахунок **місцевих бюджетів**.

Зміст слів "спроможність подальшого утримання основних фондів" передбачає використання або експлуатацію цих фондів, які будуть мати місце за наявності трьох основних чинників – заповнені штатні посади для роботи з цими основними фондами, періодичне обслуговування основних фондів, у т. ч. ремонт, та витратні матеріали для роботи основних фондів. Однак видатки на всі ці чинники не повинні здійснюватися лише за рахунок коштів місцевих бюджетів, оскільки, наприклад, діє механізм НСЗУ з програмами медичних гарантій. Отже, подальше утримання основних фондів у випадках, коли кошти субвенції одержали комунальні неприбуткові підприємства сфери охорони здоров'я, має забезпечуватися також за рахунок коштів, отриманих/зароблених ними від НСЗУ за надані медичні послуги, а не лише за рахунок коштів місцевих бюджетів, як це передбачено підпунктом 2 пункту 5 Порядку та умов № 544.

✓ **Бюджетні призначення за КПКВК 3121130**

Законом № 1928 змінено головного розпорядника за відповідною бюджетною програмою з Міністерства фінансів України на Міністерство інфраструктури України. З урахуванням цих законодавчих змін постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 № 279 затверджено новий Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери, в яких механізм розподілу коштів державного бюджету у більшості положень є аналогічним Порядку та умовам № 544.

Так, **Порядок та умови № 279** визначають механізм надання субвенції, передбаченої законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

Відповідно до пункту 4 Порядку та умов № 279 субвенція спрямовується практично на ті ж цілі, що у 2021 році були визначені Порядком та умовами № 544, за **невеликим винятком**, а саме:

- напрям "придбання медичного обладнання, зокрема спеціального призначення" скорочено і викладено як "придбання медичного обладнання";
- напрям "придбання мультифункціональних спортивних майданчиків" доповнено і викладено як "**придбання спортивного обладнання** та мультифункціональних спортивних майданчиків";
- окремо визначено напрям "придбання комунального транспорту та обладнання, необхідного для його функціонування та обслуговування», якого у 2021 році не було.

Умови надання субвенції у 2022 році, згідно з пунктом 5 Порядку та умов № 279, подібні визначеним на 2021 рік Порядком та умовами № 544.

Новизну механізму управління коштами субвенції становить лише передбачення пунктом 6 Порядку та умов № 279 для підготовки у 2022 році пропозицій щодо розподілу субвенції за об'єктами (заходами) утворення Мінінфраструктури комісії, до складу якої включаються представники Мінінфраструктури та члени Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (не менше 50 відсотків складу комісії), загальною кількістю 10 осіб. Також визначено засади роботи комісії, порядок прийняття і оприлюднення нею своїх рішень.

Зокрема, визначено, що комісія розглядає подані обласними та Київською міською держадміністраціями пропозиції щодо об'єктів (заходів) та у разі їх відповідності встановленим умовам приймає рішення щодо включення об'єктів (заходів) до проєкту акта Кабінету Міністрів України щодо розподілу субвенції між місцевими бюджетами за об'єктами (заходами), забезпечує оприлюднення на офіційному вебсайті Мінінфраструктури прийнятих рішень разом із зазначеними пропозиціями.

Аналіз Порядку та умов № 279 засвідчив, що два з низки корупціогенних факторів, які були визначені Національним агентством з питань запобігання

корупції за результатами антикорупційної експертизи документа¹², не враховані при доопрацюванні проекту постанови Кабінету Міністрів України, а саме: не визначено принципів та критеріїв, на основі яких визначаються об'єкти для фінансування; передбачено визначення напрямів спрямування субвенції у спосіб, який не дає змоги однозначно ідентифікувати об'єкти фінансування.

У результаті Порядок та умови № 279 за заходом "придбання спортивного обладнання та мультифункціональних спортивних майданчиків" не визначають: які напрями тренувань має забезпечувати спортивний майданчик, за рахунок яких джерел здійснюється його будівництво/монтаж, яким нормативним актам він має відповідати, щоб унеможливити травмування користувачів. Ці ж недоліки в частині "придбання мультифункціональних спортивних майданчиків" мали Порядок та умови № 544.

Так, в обох порядках не наведено визначення застосованого терміну "мультифункціональні спортивні майданчики", відсутні відомості про призначення, відповідність державним стандартам, технічні та якісні характеристики, комплектацію тощо.

Довідково. Наказом Державного комітету України з питань будівництва та архітектури від 10.11.2003 № 184 затверджено ДБН В.2.2-13-2003 "Будинки і споруди. Спортивні і фізкультурно-оздоровчі споруди" (далі – ДБН В.2.2-13-2003). Ці Норми поширюються на проектування нових і реконструкцію критих і відкритих спортивних споруд із місцями для глядачів або без них, зокрема: відкритих площинних спортивних споруд; фізкультурно-оздоровчих споруд; комплексних майданчиків тощо. Однак у Переліку видів спортивних та фізкультурно-оздоровчих споруд, наведеному у додатку А до ДБН В.2.2-13-2003, відсутні мультифункціональні спортивні майданчики.

Отже, попри те, що пункт 5 Порядку та умов № 544 і Порядку та умов № 279 визначає умови надання субвенції, **критерії**, за якими відбувається відбір пропозицій для включення їх до проекту акта Кабінету Міністрів України щодо розподілу субвенції, обома порядками **не визначені**. Таким чином, неможливо встановити, якими підставами для вибору слід керуватися у випадку отримання пропозицій, кожна з яких відповідає умовам надання субвенції. В результаті субвенція розподілена між регіонами із застосуванням підходів, які не враховують кількості населення в територіальних громадах, темпів їх соціально-економічного розвитку, а також ключових проблем та загроз для нормального функціонування інфраструктури розвитку.

Так, за результатами зазначеного у Вступі до Звіту аналітичного дослідження "Інфраструктура регіонів України. Пріоритети модернізації"

---

¹² Висновок антикорупційної експертизи проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери", розміщений 07.02.2022 на вебсайті НАЗК: <https://nazk.gov.ua/uk/documents/vysnovok-antykoryuptsijnoyi-ekspertyzy-proyektu-postanovy-kabinetu-ministriv-ukrayiny-pro-zatverdzhennya-poryadku-ta-umov-nadannya-subventsiji-z-derzhavnogo-byudzhetu-mistsevym-byudzheta-na-realizatsi/>.

(далі – дослідження) наголошено на необхідності реконструкції та будівництва очисних споруд каналізації населених пунктів Вінницької області (низка міст та селищ області взагалі не мають очисних споруд). Фактично 18,2 млн грн субвенції, передбачених Вінницькій області, розподілено на проведення робіт з реконструкції будівлі гімназії під плавальний басейн у м. Могилів – Подільський та стадіону Комунального закладу ДЮСШ у м. Бар. У Запорізькій області попри те, що автомобільні дороги мають незадовільний технічний стан, мостові переходи значно перевантажені транспортними потоками, кошти субвенції на розвиток транспортної інфраструктури не спрямовувалися, а 194,9 млн грн субвенції розподілено на придбання медобладнання, реконструкцію лікарень та об'єкти спортивної інфраструктури. Низький рівень розвитку автотранспортної інфраструктури за даними дослідження також спостерігається і в Івано-Франківській області, однак на об'єкти зазначеної галузі спрямовано 52,0 млн грн із 230,6 млн грн, розподілених області. У Київській області доцільним є суттєве оновлення медичного устаткування, однак кошти субвенції (області передбачено 112 млн грн) на фінансування цього напрямку не розподілялися.

Окремо необхідно зазначити, що законодавством взагалі **не визначено вимог до змісту порядку та умов надання субвенцій** з державного бюджету місцевим бюджетам, які згідно з частиною другою статті 97 Бюджетного кодексу визначаються Кабінетом Міністрів України. З цієї причини і з огляду на те, що кошти субвенцій через головних розпорядників коштів державного бюджету фактично проходять транзитом, останні у порядках та умовах їх надання не визначають або поверхово визначають засади використання коштів субвенцій (нормативно-правові акти, які регламентують їх використання розпорядниками за місцевими бюджетами). В результаті створюються ризики використання коштів субвенцій не відповідно до мети наданих міжбюджетних трансфертів та неефективно. Однією з причин цього є те, що статтею 22 Бюджетного кодексу визначені повноваження головного розпорядника бюджетних коштів, однак **зміст повноважень головного розпорядника за загальнодержавними видатками та кредитуванням нею не регламентується.**

Разом з тим до уваги потрібно взяти те, що згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2022 № 199 "Питання надання у 2022 році застрахованим особам одноразової матеріальної допомоги у зв'язку із втратою частини заробітної плати (доходу), робота (економічна діяльність) яких тимчасово зупинена внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні", **видатки, передбачені Мінінфраструктури за КПКВК 3121130 у загальному фонді державного бюджету на суму 8 700,0 млн грн, повністю скорочені.**

Висновки до розділу I

Таким чином, цілі субвенції за **КПКВК 3511100** і **КПКВК 3121130**, визначені у назві бюджетних програм, не суперечать напрямам спрямування капітальних видатків бюджету розвитку, визначених Бюджетним кодексом. Водночас механізм надання субвенції, передбачений Порядком та умовами № 544 і Порядком та умовами № 279, має недоліки, що **не сприяють прозорому розподілу коштів субвенції та їх ефективному використанню**.

Так, Порядок та умови № 544 не містять умови про включення проєктів будівництва, реконструкції, капітального ремонту в перелік для фінансування лише за наявності затвердженої в установленому порядку **проєктної документації**.

Передбачена підпунктом 2 пункту 5 Порядку та умов № 544 умова надання субвенції – спроможність подальшого утримання за рахунок коштів місцевих бюджетів основних фондів комунальної власності, створення, приріст або оновлення яких фінансується за рахунок субвенції, є недієвою, оскільки: цим порядком не визначено необхідності подачі документів, які б гарантували виконання зазначеної умови; на час надання субвенції апіорі неможливо виконати умову про спроможність подальшого утримання основних фондів у майбутньому за рахунок місцевих бюджетів. Подібні недоліки містить також Порядок та умови № 279.

Попри те, що пункт 5 Порядку та умов № 544 і Порядку та умов № 279 визначає умови надання субвенції, обома порядками не визначено критеріїв, за якими відбувається відбір пропозицій для включення їх до проєкту акта Кабінету Міністрів України щодо розподілу субвенції. Внаслідок цього незрозуміло, якими підставами слід керуватися у випадку отримання пропозицій, кожна з яких відповідає умовам надання субвенції. Через це субвенція розподілена між областями із застосуванням підходів, які не враховують кількості населення в територіальних громадах, темпів їх соціально-економічного розвитку, а також ключових проблем та загроз для нормального функціонування інфраструктури розвитку.

Водночас неврегульованість питання необхідності визначення законодавством вимог до порядку та умов надання субвенцій в частині окреслення засад використання їх коштів за кожним із напрямів створює ризики використання коштів державного бюджету не відповідно до мети наданого міжбюджетного трансферту та неефективно. Однією з причин цього є те, що статтею 22 Бюджетного кодексу визначені повноваження головного розпорядника бюджетних коштів, однак зміст повноважень головного розпорядника за загальнодержавними видатками та кредитуванням нею не регламентується.

II. СТАН ФІНАНСОВОГО ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ СУБВЕНЦІЇ

2.1. Аналіз планування та фінансування видатків

Мінфін субвенцію не планував, бюджетного запиту не складав. Ініціатором запровадження субвенції була група народних депутатів.

У Законі № 1082 на початок 2021 року бюджетні призначення за субвенцією не передбачалися. Згідно із Законом № 1434 Мінфіну, як головному розпоряднику, затверджено видатки субвенції в сумі 4100,0 млн грн, які згідно із змінами, внесеними Законами від 15.07.2021 № 1690 та від 08.10.2021 № 1807 до Закону № 1082, збільшено до 7 600,0 млн гривень.

Відповідно до розпоряджень Кабінету Міністрів України № 1311-р, № 1632-р, 1664-р понад обсяги, затверджені Законом № 1082 (зі змінами), обсяг видатків субвенції збільшено на 550 млн грн, тобто до 8150,0 млн гривень. Поетапне збільшення обсягу субвенції здійснювалося задля забезпечення вирішення важливих соціальних питань та реалізації інфраструктурних проєктів.

У 2021 році відповідними розпорядженнями Кабінету Міністрів України субвенцію в сумі **8150,0** млн грн розподілено на реалізацію **238 інфраструктурних проєктів** (заходів) та виділено з державного бюджету у повному обсязі.

Аналізом встановлено, що розподіл коштів субвенції між регіонами здійснено Мінфіном **на підставі заявок, поданих ОДА, за відсутності будь-яких критеріїв визначення обсягів фінансування**, що не забезпечило справедливого розподілу субвенції. Так, найбільший обсяг субвенції – 2 473,2 млн грн (або 30,3 відс. її загального обсягу) розподілено Дніпропетровській області, 866,0 млн грн (10,6 відс.) – Тернопільській, 641,6 млн грн (8 відс.) – Закарпатській, в той час коли Одеській області розподілено 88,0 млн грн (1,1 відс.), Київській – 112,0 млн грн (1,4 відс.), Львівській – 201,2 млн грн (2,5 відсотка).

Із зазначеного обсягу субвенції (8150,0 млн грн) протягом року на **207** проєктах (заходах) використано **7042,4** млн гривень. Решта – 31 об'єкт кошти на суму 302,0 млн грн не використовували. Зокрема, на будівництво футбольного поля в с. Золотарьово Хустського району Закарпатської області – 23,3 млн грн, будівництво парку відпочинку в селі Зазим'є Броварського району Київської області – 15,6 млн грн, будівництво очисних споруд в смт Східниця Львівської області – 12,5 млн гривень. З них 9 об'єктів на суму 118,6 млн грн (зокрема, капітальний ремонт ДНЗ в с. Мале Вербче Сарненського району Рівненської області, будівництво очисних споруд в смт Східниця Львівської області, будівництво футбольного поля в с. Золотарьово Хустського району Закарпатської області) з **причини надходження коштів субвенції з державного бюджету у грудні 2021 року**.

Вкрай низький рівень використання коштів субвенції станом на 31.12.2021 (до 5 відс. затвердженого) спостерігався у бюджетах 23 сільських, селищних, міських територіальних громад¹³ та бюджету Одеської області, переважно через виділення від 50 до 100 відс. розподілених з держбюджету коштів у грудні 2021 року.

Напрями розподілених та фактично використаних у 2021 році коштів субвенції визначені на підставі інформації Казначейства станом на 31.12.2021.

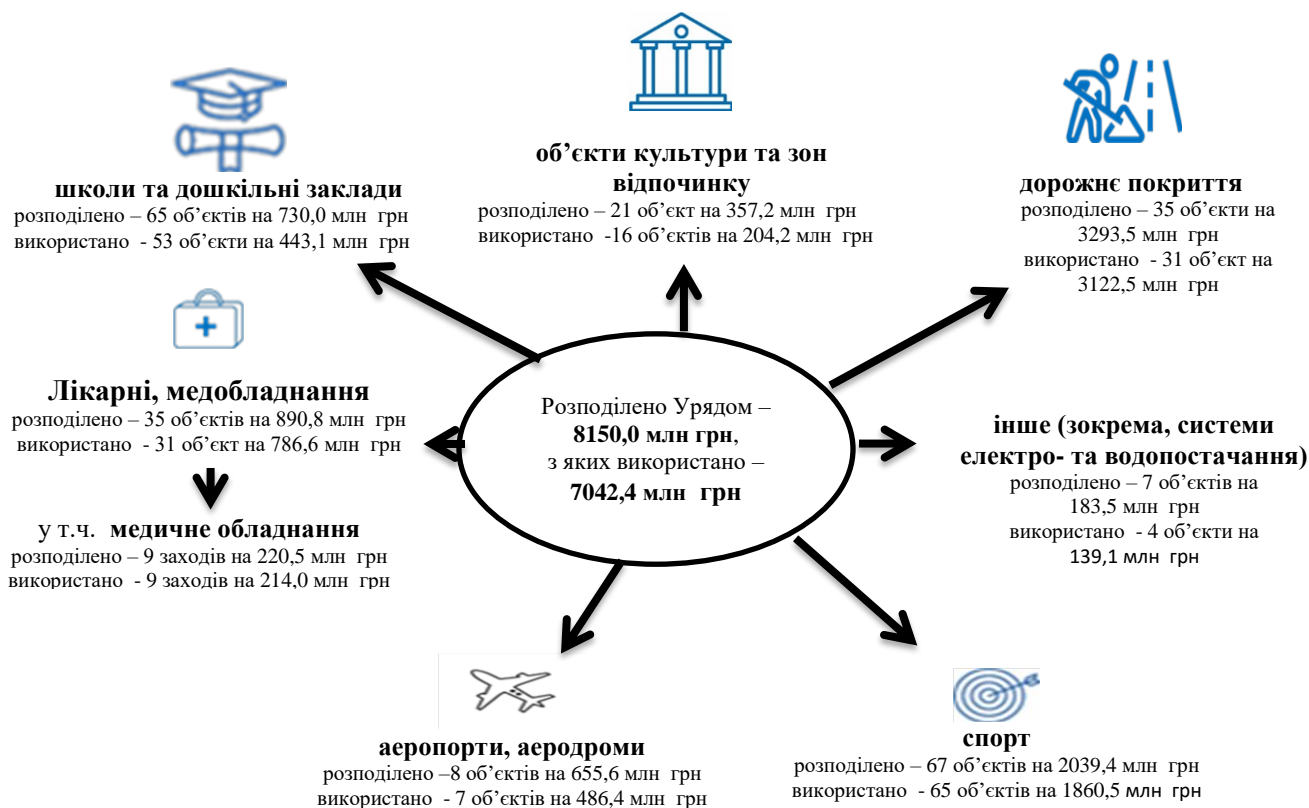

Схема. Напрями розподілених та фактично використаних у 2021 році коштів субвенції.

Наведені на схемі відомості свідчать про те, що найбільше коштів субвенції – **3293,5 млн грн (40,4 відс.)** розподілено на проведення робіт у дорожній галузі, при тому, що Законом № 1082 за цим напрямом затверджено видатки субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної

¹³ Овруцької, Коростенської, Малинської, Тячівської, Рахівської, Білоцерківської, Бучанської, Лохвицької, Сарненської, Нетішинської міських, Оноківської, Драгівської, П'ядицької, Коршівської, Яремчанської, Зазимської, Кіптівської сільських, Тересвянської, Східницької, Бородінської, Тарутинської, Семенівської, Козелецької селищних територіальних громад.

власності у населених пунктах (КПКВК 3131090) в сумі 18,1 млрд гривень. За цим напрямом використано 3122,5 млн грн розподіленого обсягу субвенції за КПКВК 3511100, що становить 44,3 відс. загального обсягу використаних коштів. У розрізі областей найбільша питома вага щодо фінансування дорожньої галузі припадає на Дніпропетровську (розподілено 1207,3 млн грн для 6 об'єктів) та Тернопільську (розподілено 771,1 млн грн на 4 об'єкти) області; станом на 31.12.2021 використано 1195,8 млн грн та 765,3 млн грн відповідно.

Серед проектів ремонту доріг були як такі, що реалізовувались в межах сільської громади – Капітальний ремонт дорожнього покриття вул. Будівельна в с. Муроване Львівського району Львівської області (розподілено та використано **3,0 млн грн**, виділених бюджету Мурованської сільської територіальної громади), так і такі, які проходили територією кількох областей – поточний середній ремонт автомобільної дороги загального користування М-12 (М30) Стрий — Тернопіль — Кропивницький — Знам'янка (через м. Вінницю) км 145+133 — км 153+775 (обхід м. Тернополя) (з розробленням проектною документації), на що спрямовано **730,0 млн грн**, виділених бюджету Тернопільської міської територіальної громади.

Вказане є яскравим свідченням того, що розвиток інфраструктури дорожньої галузі у 2021 році фінансувався щонайменше за двома субвенціями, які мали різні механізми управління коштами. Так, субвенція на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах (КПКВК 3131090) розподілялася між територіальними громадами залежно від протяжності автомобільних доріг, а субвенція на інфраструктурні проекти (КПКВК 3511100) – відповідно до заявок областей без застосування будь-якого алгоритму розподілу.

На другому місці за обсягом фінансування та використання є проекти (заходи) спортивної інфраструктури, на фінансування яких розподілено **2039,4 млн грн**, або **25,0 відс.** субвенції, з яких використано 1860,5 млн гривень. У галузі спорту найбільша питома вага видатків припадає на Дніпропетровську область, якій на 13 об'єктів розподілено 851,6 млн грн (45,8 відс. усіх видатків зазначеної галузі), з яких використано 821,4 млн гривень. У дорожній галузі кошти субвенції спрямовано як на дрібні проекти – закупівлю мультифункціонального спортивного майданчика вартістю 1,2 млн грн, так і на значущий проект з реконструкції спортивного комплексу "Металург" у м. Кривий Ріг, на що спрямовано 350,0 млн грн субвенції.

Слід зазначити, що у галузі спорту субвенція в 2021 році дублювала цілі субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток спортивної інфраструктури, за якою Мінмолодьспорту (загальнодержавні видатки та кредитування) як головному розпоряднику законом про держбюджет на

2021 рік затверджені бюджетні призначення за КПКВК 3411220 в сумі **854,4 млн гривень**.

Аналізом видів робіт, на виконання яких спрямовувалися кошти субвенції, встановлено, що 6751,7 млн грн субвенції (або **82,8 відс.** її загального обсягу) розподілено на капітальний ремонт, реконструкцію, реставрацію, будівництво та придбання, тобто на створення і розвиток основних фондів, про що свідчать дані таблиці 1.

Таблиця 1

Відомості про розподіл і використання коштів субвенції за видами робіт

Види робіт	Заплановано проектів, од.	Розподілено коштів, млн грн	Питома вага, відс.	Фактично профінансовано проектів, од.	Використано коштів, млн грн	Відс. до використаного
поточний середній ремонт	4	1 393,3	17,1	4	1364,3	19,4
капітальний ремонт	82	1 780,1	21,8	71	1 442,2	20,5
реконструкція/реставрація	83	2 339,4	28,7	72	1 940,9	27,5
будівництво	48	2 161,8	26,5	39	1 871,6	26,6
придбання	20	470,4	5,8	20	423,2	6,0
коригування проекту	1	5,0	0,1	1	0,2	0
всього	238	8 150,0	100,0	207	7 042,4	100,0

У той же час, як видно із таблиці, на поточний середній ремонт, тобто не на створення чи придбання основних фондів, а на їх підтримку було розподілено 1 393,3 млн грн, або **17,1 відс.** субвенції.

Кошти субвенції перераховано на рахунки 114 бюджетів, з них: 5 705,6 млн грн – 22 обласних; 1 926,8 млн грн – 56 міських територіальних громад; 479,1 млн грн – 34 сільських та селищних територіальних громад; 10,0 млн грн – одному районному; 28,5 млн грн – бюджету м. Києва. Станом на 31.12.2021 до державного бюджету як невикористані окремими місцевими бюджетами повернуто **0,2 млн грн** субвенції. Решта розподілених, але невикористаних коштів субвенції в сумі **1107,4 млн грн (13,6 відс.) зберігалися** на рахунках **90** місцевих бюджетів для їх використання за призначенням, згідно з пунктом 11 розділу "Прикінцеві положення" Закону № 1082 (зі змінами), для здійснення відповідних витрат у 2022 році з урахуванням їх цільового призначення.

Водночас, у зв'язку із розгортанням російською федерацією широкомасштабної агресії проти України та введенням воєнного стану,

змінами, внесеними Законом № 2134 до пункту 22-2 розділу VI Бюджетного кодексу, визначено, що залишки коштів за субвенціями з державного бюджету місцевим бюджетам, збережених на рахунках місцевих бюджетів станом на 01.01.2022, спрямовуються: **на заходи територіальної оборони**; задоволення продовольчих потреб цивільного населення; евакуацію/вивезення/переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця, зокрема на оплату транспортних послуг, пально-мастильних матеріалів, **облаштування місць розміщення громадян**, які у зв'язку з бойовими діями залишили місце проживання/перебування; оплату інших заходів, спрямованих на підтримку цивільного населення в умовах воєнного стану.

2.2. Оцінка управління коштами субвенції

✓ Визначення розпорядників субвенції

Пунктом 3 Порядку та умов № 544 і Порядку та умов № 279 передбачено, що розпорядники субвенції за місцевими бюджетами визначаються рішеннями про такі бюджети відповідно до законодавства.

На місцях такими розпорядниками у 2021 році за рішеннями місцевих органів, яким розпорядженнями Кабінету Міністрів України розподілена субвенція, переважно визначалися бюджетні установи, які мали відповідні статутні повноваження. Проте в окремих випадках цієї логіки не було дотримано.

Так, за фактом розподілу субвенції бюджету **Львівської міської територіальної громади** у 2021 році в сумі 10 600,0 тис. грн на об'єкт "Будівництво адміністративно-побутового корпусу ігрових видів спорту на вул. Кавалерідзе, 15, та спеціалізованого ігрового майданчика для занять спортивними іграми на пісочному покритті" (далі – спорткомплекс), головним розпорядником субвенції визначено управління освіти департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради, яке у свою чергу розпорядником цих бюджетних коштів визначило об'єднаний відділ освіти Сихівського і Личаківського районів м. Львова, який з 2019 року був замовником вказаного будівництва. При цьому не враховано, що в основних завданнях об'єднаного відділу освіти Сихівського і Личаківського районів, визначених пунктом 2.3 Положення про Сихівсько-Личаківський відділ освіти м. Львова¹⁴, не передбачено виконання функцій замовника з будівництва спортивних споруд. Виконання функцій замовника цього об'єкта доцільніше було покласти на управління капітального будівництва Львівської міської ради.

Станом на лютий 2022 року будівництво спорткомплексу, розпочате у 2015 році, не завершене (**ведеться більше 6 років замість нормативних**

¹⁴ Затверджене наказом начальника управління освіти департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради від 05.05.2017 № 217-р.

7 місяців), при цьому із виділених у 2021 році 10 600,0 тис. грн субвенції використано лише 7 231,0 тис. грн, решта 3 369,0 тис. грн не використано і станом на 01.01.2022 перебували в залишку на рахунку бюджету Львівської міської територіальної громади.

Невикористання коштів субвенції пояснюється тим, що: з одного боку, 76 відс. асигнувань субвенції до міського бюджету надійшли в листопаді-грудні 2021 року, що не дало можливості в зимовий період виконати окремі будівельно-монтажні роботи на суму 1563,2 тис. грн; з іншого боку, обсяг субвенції початково був завищеним, бо при визначенні потреби у ній не враховано виділене на об'єкт співфінансування з міського бюджету в сумі 1805,8 тис. гривень. Зазначене свідчить про **неефективне управління** коштами субвенції щонайменше на суму **1 805,8 тис. гривень**.

✓ **Відбір на місцях об'єктів для фінансування коштами субвенції**

Аналізом встановлено, що більшість поданих Дніпропетровською, Закарпатською, Київською, Кіровоградською, Львівською, Одеською, Полтавською ОДА до Мінфіну пропозицій щодо об'єктів (заходів), які пропонувалися для фінансування у 2021 році за рахунок субвенції, були актуальними та відповідали вимогам, визначеним у пунктах 4 та 5 Порядку та умов № 544.

Разом з тим у Дніпропетровській, Кіровоградській, Київській областях встановлено **випадки формального підходу до відбору окремих об'єктів**, що призвело до невикористання у 2021 році частини виділених асигнувань.

Так, **Дніпропетровською ОДА** до Мінфіну надано пропозиції¹⁵ щодо 35 об'єктів, що можуть реалізовуватися в 2021 році за рахунок коштів субвенції на загальну суму 1323,9 млн грн, замовником будівництва яких визначено ДКБ Дніпропетровської ОДА. Проте у IV кварталі 2021 року за ініціативи Дніпропетровської ОДА¹⁶ із переліку виключено 2 об'єкти з обсягом фінансування 120,0 млн грн та перерозподілено субвенції на інші об'єкти.

Довідково.** Із затвердженого переліку об'єктів для фінансування Кабінетом Міністрів України виключені об'єкти: "Реконструкція штучних покриттів аеродрому комунального підприємства "Міжнародний аеропорт Кривий Ріг" Криворізької міської ради за адресою: 50000 Дніпропетровська область, місто Кривий Ріг. АЕРОПОРТ (у т. ч. ПКД)" на суму 100 000,0 тис. грн (з причини, як зазначив замовник, **необхідності більш тривалих строків для розробки та затвердження проєктно-кошторисної документації та погодження процедури оцінки впливу на довкілля у зв'язку з оформленням власником земельної ділянки в Лозуватській ОТГ містобудівної документації**) та "Будівництво Комунального дошкільного навчального закладу (ясел-садка) "Світанок" за адресою м. Нікополь, перехрестя вул. Першотравнева та вул. 8 Березня" на суму 20 000,0 тис. грн (у зв'язку з **недоцільністю будівництва ДНЗ у віддаленому районі міста через відсутність

¹⁵ За формою, запровадженою листом Мінфіну від 02.06.2021 № 05230-10-6/17153.

¹⁶ Листами від 19.10.2021 № 19-4874/0/2-21, від 16.11.2021 № 27-5436/0/2-21, від 10.12.2021 № 29-5836/1/2-21.

черги дітей в дошкільний заклад).

Зазначені причини виключення з переліку для фінансування вказаних об'єктів є свідченням **неефективних управлінських рішень** Дніпропетровської ОДА. Адже подання пропозицій щодо включення до переліку для фінансування проекту з реконструкції аеропорту **без затвердженої ПКД** не відповідає визначеній Мінфіном¹⁷ формі заявки, в якій необхідно зазначити дату затвердження ПКД і відведеної в установленому порядку земельної ділянки.

Аналізом пропозицій, поданих Дніпропетровською ОДА, встановлено, що у них переважно вказувалась назва об'єкта (заходу), його місцезнаходження та загальний обсяг фінансування за рахунок коштів субвенції **без визначення спрямування коштів на розроблення та коригування проектної документації, проведення експертизи проектів.**

Відповідно розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 16.06.2021 № 626-р (зі змінами), від 20.08.2021 № 975-р (зі змінами), від 28.10.2021 № 1311-р (зі змінами), від 24.11.2021 № 1513-р, від 09.12.2021 № 1632-р про розподіл у 2021 році субвенції з державного бюджету за **16** об'єктами області **спрямування її коштів на розроблення та коригування проектної документації, проведення експертизи проектів не визначено.** Це спричинило звернення Дніпропетровської ОДА листом від 21.10.2021 № 27-4942/0/2-21 до Мінфіну про надання роз'яснень в частині можливості використання коштів субвенції на виготовлення проектно-кошторисної документації, на що отримано роз'яснення¹⁸ про необхідність внесення змін у розпорядчі документи Кабінету Міністрів України.

З урахуванням цього Дніпропетровська ОДА листом від 24.11.2021 № 27-5556/0/2-21 звернулася до Мінфіну з проханням доповнити назви проектів напрямом "у т. ч. ПКД" з метою створення підстав для оплати проектно-кошторисних робіт. Проте відповіді від Мінфіну на це звернення не надійшло. Оскільки зазначеними вище розпорядженнями Кабінету Міністрів України в частині 16 об'єктів Дніпропетровської області спрямування коштів субвенції на розроблення та коригування проектної документації, проведення експертизи проектів або виготовлення ПКД **не передбачено**, такі видатки могли бути проведені за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Попри це ДКБ Дніпропетровської ОДА всупереч розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.06.2021 № 626-р (зі змінами), від 20.08.2021 № 975-р (зі змінами), від 28.10.2021 № 1311-р (зі змінами), від 24.11.2021 № 1513-р, від 09.12.2021 № 1632-р використало на оплату проектним

¹⁷ Лист Міністерства фінансів України від 02.06.2021 № 05230-10-6/17153 "Щодо надання інформації" за підписом Першого заступника Міністра фінансів України Д. Улютіна.

¹⁸ Лист Міністерства фінансів України від 11.11.2021 № 11951/0/1-21 за підписом директора Департаменту політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів О. Кореня.

організаціям за розроблення і коригування проєктної документації та проведення експертизи 16 проєктів **28 702,9 тис. грн** субвенції.

Зокрема, згідно з договором № 410-ПР/21 на **коригування проєктно-кошторисної документації** від 22.11.2021, укладеним між ДКБ Дніпропетровської ОДА і ТОВ "Сфера-проєкт", підрядник зобов'язався виконати проєктні роботи з реконструкції стадіону на території Дитячо-юнацької спортивної школи № 3 Криворізької міської ради на суму 1437,6 тис. грн та супутні роботи на суму 62,0 тис. гривень. Фактично за **розроблення проєктної документації та проведення експертизи проєкту**, за відсутності розподілу розпорядженнями Кабінету Міністрів України коштів субвенції за таким напрямом, ДКБ Дніпропетровської ОДА сплачено коштами субвенції 1424,4 тис. грн і 75,2 тис. грн відповідно.

Кіровоградською ОДА протягом червня-серпня 2021 року до Мінфіну надано пропозиції щодо 4 об'єктів, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів субвенції, на загальну суму 38,7 млн грн, замовником будівництва яких були визначені ДКБ Кіровоградської ОДА та відділ освіти, культури, туризму, молоді та спорту Добровеличківської селищної ради.

На підставі звернення Кіровоградської ОДА за розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.11.2021 № 1513-р зменшено обсяг субвенції області для реконструкції будівель, споруд, комунікацій та облаштування прилеглої території комунального некомерційного підприємства "Новоукраїнська центральна районна лікарня" з 19 368,0 тис. грн до 4 708,0 тис. грн, тобто на 14 660,0 тис. гривень. Відповідно до коментаря голови Кіровоградської ОДА М. Чорної, отриманого ЗМІ "Без Купюр", до кінця року Кіровоградщина ці кошти не могла використати, враховуючи специфіку будівельних робіт.

Водночас обсяг асигнувань, розподілених на реконструкцію стадіону "Колос" комунального закладу "Добровеличківська дитячо-юнацька спортивна школа Добровеличківської селищної ради" (20 000,0 тис. грн), за розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.12.2021 № 1664-р зменшено на 10 000,0 тис. гривень. Підставою для цього став лист Добровеличківського селищного голови від 13.12.2021 на адресу голови Кіровоградської ОДА, за яким відповідно до пункту 6 Порядку та умов № 544 ОДА надано пропозиції Мінфіну щодо зменшення обсягу субвенції у 2021 році за цим об'єктом на 10 000,0 тис. грн (без зазначення аргументації наданої пропозиції).

Київською ОДА листом від 13.08.2021 направлено Мінфіну пропозицію щодо включення для фінансування за рахунок субвенції в сумі 20 000,0 тис. грн будівництва дитячого садка-школи I ступеня на 180 учнів в с. Бобриця, Києво-Святошинського району загальною кошторисною вартістю 110,5 млн грн, терміном реалізації 2021–2022 роки (дата завершення 01.09.2022), ступінь будівельної готовності – **5 відсотків**. Листом від 18.08.2021 Київська ОДА запропонувала збільшити обсяг фінансування цього об'єкта на

20 000,0 тис. гривень. Проте навіть за повного використання виділених коштів в сумі 40 000,0 тис. грн, простежується ризик нереалізації проекту у 2022 році, оскільки із загального обсягу фінансування у 2021 році використано лише 10 відсотків субвенції, а кошторисна вартість проекту у 2021 році збільшилася на 50 відс. (з 110,5 млн грн до 165,0 млн гривень).

Крім того, листом від 20.10.2021 Київська ОДА звернулася до Мінфіну з пропозицією щодо включення до фінансування за рахунок субвенції в сумі 5 000,0 тис. грн будівництво басейну в м. Кагарлик Київської області загальною кошторисною вартістю 127,4 млн грн, терміном реалізації 2021–2022 роки (дата завершення 26.12.2022), ступінь будівельної готовності – **0 відсотків**. Як засвідчили результати проведеного контрольного заходу, об'єкт у 2021 році забезпечено фінансуванням на рівні **4,3 відс.** кошторисної вартості. Враховуючи, що станом на 31.12.2021 за рахунок коштів на покриття ризиків 1 866,3 тис. грн оплачено будівельні **роботи, які не передбачались проектними рішеннями**, тобто 92 відс. загального обсягу цієї статті вже витрачено на етапі початку будівництва, а також беручи до уваги те, що ПКД на об'єкт складено у цінах серпня 2019 року, існує велика ймовірність суттєвого збільшення кошторисної вартості об'єкта, а відтак пов'язане з цим недофінансування і недотримання нормативного строку тривалості будівництва (12 місяців). Зазначене свідчить про **неефективне управління** коштами субвенції щонайменше на суму **25 000,0 тис. гривень**.

✓ **Своєчасність подання ОДА пропозицій Мінфіну**

Пунктом 6 Порядку та умов № 544 визначено, що для підготовки пропозицій щодо розподілу субвенції у 2021 році обласні та Київська міська держадміністрації подають Мінфіну перелік об'єктів (заходів) для подальшого внесення в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України відповідного проекту акта.

Строки подання Мінфіну пропозицій ОДА щодо переліку об'єктів (заходів) у Порядку та умовах № 544 відсутні. У листі Мінфіну від 02.06.2021 № 05230-10-6/17153 "Щодо надання інформації", направленою обласним та Київській міській державним адміністраціям, зазначено прохання надати в **п'ятиденний термін** інформацію в установленому порядку за формою, що додається, та підтвердні документи по кожному зазначеному об'єкту. Проте **відсутність** законодавчого врегулювання **граничних термінів внесення переліку об'єктів** створило умови для внесення таких пропозицій Мінфіну окремими ОДА протягом тривалого часу, що заздалегідь не могло забезпечити повне використання коштів субвенції у поточному бюджетному році.

Так, на виконання вимог пункту 6 Порядку та умов № 544 пропозиції (уточнені пропозиції) та інформації (уточнені інформації) Мінфіну вносились: **Львівською ОДА** 9 листами протягом червня-грудня 2021 року щодо 43 об'єктів (з них заплановано профінансувати 27 об'єктів в загальній сумі

201,2 млн грн); **Київською ОДА** – протягом червня-жовтня 2021 року 4 листами щодо фінансування 3 об'єктів, замовником яких було визначено департамент розвитку Київської ОДА; **Полтавською ОДА** – протягом червня-листопада 4 листами щодо включення до переліку фінансування 5 проєктів.

Зазначене свідчить про наявність резервів для підвищення ефективності управління коштами субвенції шляхом оптимізації етапу планування видатків.

✓ **Дотримання строків фінансування об'єктів і повнота використання коштів субвенції**

Проведений аналіз засвідчив, що перерахування коштів субвенції з державного бюджету до обласних бюджетів здійснено в повному обсязі згідно з розписом державного бюджету, як це передбачено пунктом 4 Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 № 1132.

Неоперативність прийняття управлінських рішень на місцях (в частині організації закупівель, укладання договорів з переможцями процедур закупівлі, затвердження у місцевих бюджетах відповідних обсягів співфінансування) спричинила фактичний початок використання коштів субвенції в низці випадків у жовтні-грудні 2021 року.

Так, субвенція з державного бюджету до обласного бюджету **Полтавської області** надходила відповідно до затвердженого на липень-жовтень 2021 року розпису державного бюджету. Однак у зв'язку з необхідністю співфінансування на придбання мультифункціональних спортивних майданчиків з обласного бюджету та бюджетів відповідних територіальних громад, використання коштів розпочато після затвердження відповідного обсягу видатків в бюджетах кожної з територіальних громад, а в обласному бюджеті – лише з листопада 2021 року (відповідний обсяг надходжень з бюджетів територіальних громад до обласного бюджету та видатків обласного бюджету затверджений рішенням пленарного засідання обласної ради 21.10.2021 № 279).

Виділення субвенції обласному бюджету **Київської області** здійснювалося згідно з розписом державного бюджету. Кошти на фінансування трьох об'єктів, замовником за якими був департамент розвитку Київської ОДА, заплановані для виділення протягом червня–грудня 2021 року в загальній сумі 76 318,0 тис. грн, фактично використано – 39 930,6 тис. грн, з яких протягом листопада-грудня 2021 року – 28 386,4 тис. грн, або 71,2 відс. використаного. Станом на 01.01.2022 не використано за трьома об'єктами 36 387,4 тис. грн, або 47,7 відс. затвердженого. Невикористання коштів субвенції пов'язано з необхідністю коригування ПКД та уповільненням темпів виконання будівельних робіт у осінньо-зимовий період.

✓ **Черговість здійснення видатків**

Одним із критеріїв оцінки ефективності управління бюджетними коштами

є черговість і повнота здійснення взаємопов'язаних видатків бюджетної програми. Недотримання цього правила призвело до придбання (створення) матеріальних активів, які тривалий час за цільовим призначенням не використовуються.

Згідно з Календарним графіком виконання робіт (додаток 1), що є невід'ємною частиною договору від **28.09.2021** № 26, укладеного Управлінням капітального будівництва Закарпатської ОДА, реконструкція будівлі **КНП "Центр нейрохірургії"** в м. Ужгород мала бути проведена у період з вересня 2021 року по березень 2022 року включно.

Незважаючи на зазначене, за відсутності готових приміщень, КНП "Центр нейрохірургії" як одержувачем бюджетних коштів 02.09.2021 укладено договір № 13-Т/128/21 на закупівлю малого парового стерилізатора HS33 60л вартістю 988,4 тис. грн та 21.10.2021 – договір № 19-Т/165/21 на закупівлю системи ангиографічної інтервенційної Azurion 7 B20 вартістю 49 904,8 тис. грн, що мають спеціальні вимоги для їх встановлення та зберігання (зокрема, приміщення для них повинні відповідати вимогам пункту 3.1 Розділу III Вимоги та умови безпеки (ліцензійні умови) провадження діяльності з використанням джерел іонізуючого випромінювання у променевої терапії¹⁹).

Оскільки реконструкція будівлі на кінець 2021 року не була завершена, не введена в експлуатацію та не прийнята на баланс КНП "Центр нейрохірургії", придбані стерилізатор та ангиографічна система станом на березень 2022 року не були змонтовані та не використовувалися за цільовим призначенням. Таким чином управління з боку КНП "Центр нейрохірургії" коштами субвенції у сумі **50 893,2 тис. грн** було неефективним.

✓ Утворення залишків коштів субвенції

Як було зазначено вище, станом на 01.01.2022 загальний залишок невикористаних коштів субвенції, що зберігався на рахунках 90 місцевих бюджетів, становив **1107,4 млн гривень**. З них у 7 регіонах, де проведено контрольний захід, – 554,3 млн грн, в т. ч. у **Закарпатській** області – 191,6 млн грн (що становить 30 відс. загального обсягу наданої субвенції); **Дніпропетровській** – 119,0 млн грн (4,8 відс.); **Львівській** – 79,4 млн грн (39,5 відс.); **Київській** – 72,1 млн грн (64,3 відс.); **Одеській** – 48,4 млн грн (55 відс.); **Полтавській** – 39,2 млн грн (20,1 відс.); **Кіровоградській** – 4,6 млн грн (11,8 відсотка).

По ДКБ Дніпропетровської ОДА у 2021 році внаслідок прийняття неефективних управлінських рішень не використано за призначенням **74 839,7 тис. грн**, що становить **6,2 відс.** виділених департаменту асигнувань. З них 42 333,4 тис. грн – через несвоєчасне вжиття заходів щодо розроблення або коригування проектної документації, 32 506,3 тис. грн – з причини

¹⁹ Затверджені наказом Державного комітету ядерного регулювання України від 28.12.2007 № 193, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 18.01.2018 № 31/14722.

несвоєчасного прийняття управлінських рішень щодо забезпечення передачі замовником генпідряднику підготовлених приміщень навчальних закладів (звільнення приміщень від людей, обладнання та інвентарю, складення акта приймання-передачі об'єкта) для виконання будівельних робіт.

Так, внаслідок тривалого розроблення проєктної документації на реконструкцію Криворізької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 37 і Комунального закладу "Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 70", а також коригування проєктної документації щодо капітального ремонту ЗОШ № 9, м. Марганець, договори на виконання будівельно-монтажних робіт з підрядними організаціями на вказані об'єкти укладено **06.01.2022, 31.12.2021 та 31.12.2021** відповідно, що унеможливило виконання будівельних робіт на об'єктах у 2021 році та призвело до невикористання коштів субвенції у сумі 12 142,3 тис. грн, 9 910,5 тис. грн та 20 280,6 тис. грн відповідно.

Передавання генпідрядникам трьох об'єктів Криворізької міської ради (а саме Комунального закладу "Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 301" за договором від 21.12.2021 № 481/12-21, Комунального закладу "Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 295" за договором від 18.11.2021 № 406/11-21 та Криворізької загальноосвітньої спеціалізованої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов за договором від 09.11.2021 № 385/11-21) відбулося **20.01.2022, 16.12.2021 та 22.12.2021** відповідно, що не дало можливості виконати будівельні роботи у терміни, визначені узгодженими графіками, та призвело до невикористання коштів субвенції і утворення її залишку на кінець 2021 року в сумі 10 175,8 тис. грн, 10 354,2 тис. грн та 11 976,3 тис. грн відповідно.

Департаментом спорту Дніпропетровської ОДА на кінець 2021 року не використано **29 114,2 тис. грн** субвенції (**47,0 відс.** відкритих асигнувань), які повернуті до обласного бюджету. Причиною невикористання цих коштів є недопостачання станом на 21.12.2021 ТОВ "Торгівельний Дім "Н'ю-Лайн" 74 комплектів мультифункціональних спортивних майданчиків (із 160 передбачених договором).

За цим фактом Департаментом спорту Дніпропетровської ОДА відповідно до вимог пункту 7.2 договору № 78-с-21 застосовано штрафні санкції на суму 443,7 тис. гривень. Водночас Департаментом спорту не направлені пропозиції Мінфіну щодо перерозподілу коштів субвенції на суму 29 114,2 тис. грн на інші об'єкти, що призвело до їх повернення в кінці року на рахунки обласного бюджету. Вказане свідчить про **неефективне управління** коштами субвенції на цю суму.

Аналізом видатків на об'єктах **Львівської області** встановлено, що у 2021 році субвенція повністю використана лише на 11 з 27 об'єктів. Внаслідок цього на кінець року залишки невикористаних коштів субвенції становили **79 422,9 тис. гривень**.

Найнижчий рівень використання виділених коштів субвенції мало будівництво злітно-посадкового майданчику гвинтокрилів у КНП "Клінічна лікарня швидкої медичної допомоги м. Львова", на якому із затвердженого та профінансованого обсягу субвенції в сумі 6 000,0 тис. грн використано 354,2 тис. грн (5,9 відсотка).

Крім того, **касові видатки за рахунок субвенції на трьох об'єктах Львівщини** (з реконструкції приміщення дошкільного навчального закладу в с. В'язова Жовківського району (виділено 4 000,0 тис. грн субвенції, планова дата завершення проєкту – 2021 рік), реконструкції головної каналізаційної насосної станції в с. Добряни Стрийського району (виділено 10 000,0 тис. грн субвенції, планова дата завершення проєкту – 2022 рік) та нового будівництва очисних споруд в смт Східниця (виділено 12 500,0 тис. грн субвенції, планова дата завершення проєкту – 2022 рік) **не здійснювались взагалі.**

Невикористання коштів субвенції щодо ДНЗ Жовківська міська рада пояснила тим, що у 2021 році на цьому об'єкті використано 14 000,0 тис. грн коштів державного фонду регіонального розвитку, а кошти субвенції, що надійшли у вересні та жовтні 2021 року в загальній сумі 4 000,0 тис. грн, через відсутність актів виконаних робіт залишені для фінансування робіт на цьому об'єкті у 2022 році. Згідно з інформацією Східницької селищної ради, субвенція, що виділена для фінансування будівництва очисних споруд, надійшла на рахунок селищної ради 28.12.2021. У свою чергу Стрийська міська територіальна громада повідомила, що договір на виконання робіт щодо реконструкції головної каналізаційної насосної станції в с. Добряни укладений лише 22.12.2021, тому 10 000,0 тис. грн субвенції станом на 01.01.2022 не використані.

Станом на 01.01.2022 залишки субвенції у **Полтавській області** становили **39 131,14 тис. грн**, у тому числі: обласний бюджет – 16 710,7 тис. грн; бюджет Семенівської селищної територіальної громади – 7 000,0 тис. грн; бюджет Лохвицької міської територіальної громади – 8 000,0 тис. грн; бюджет Решетилівської міської територіальної громади – 7 420,7 тис. грн, з них: на реставрацію Полтавського краєзнавчого музею у 2021 році не використано 14 047,9 тис. грн (**46,8 відс.** виділених асигнувань), у т. ч. через тривалий термін узгодження матеріалів, що використовуються при реставрації, з художньою радою музею та суб'єктом авторського нагляду; на будівництво ДНЗ в с. Великі Сорочинці, внаслідок отримання висновку експертизи відкоригованого ПКД наприкінці грудня 2021 року, не використано 1528,3 тис. грн, або **50,9 відс.** асигнувань (кошти субвенції безпосередньо на будівельні роботи не спрямовувалися).

Отже, загалом невикористання в низці областей значних за питомою вагою (на рівні 50-60 відс. виділеного) обсягів субвенції свідчить про **вкрай неефективне управління її коштами.**

✓ Використання залишків субвенції у 2022 році

Залишки субвенції в сумі **78 235,1 тис. грн**, що утворилися в 2021 році на 25 об'єктах, замовником яких був **ДКБ Дніпропетровської області**, у 2022 році розподілені²⁰ та затверджені департаменту на ці ж об'єкти. В період січня-квітня 2022 року залишки коштів субвенції перераховані з рахунків обласного бюджету у повному обсязі на рахунок департаменту та **частково використані** на видачу авансу на 2 об'єктах у загальній сумі 8 913,1 тис. грн та на оплату за виконані роботи на 2 об'єктах у сумі 52,3 тис. грн (із пред'явлених до оплати виконаних та прийнятих робіт на 6 об'єктах на суму 213,5 тис. гривень). Унаслідок цього станом на 01.05.2022 рахується поточна кредиторська заборгованість у сумі 160,7 тис. грн та дебіторська заборгованість за виданими авансами 8 913,1 тис. гривень. Додатковими угодами до договорів підряду узгоджено, що генпідрядник зобов'язується використати одержаний аванс на придбання матеріалів, конструкцій, виробів протягом трьох місяців після одержання авансу, за винятком періоду дії Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні".

Залишок невикористаних коштів на рахунку ДКБ Дніпропетровської ОДА станом на 01.05.2022 становить **69 269,2 тис. гривень**.

Аналізом інформації, наданої місцевими органами **Львівської області**, встановлено, що залишки субвенції, збережені на рахунках місцевих бюджетів станом на 01.01.2022, становили **79 422,9 тис. гривень**. У лютому 2022 року за рахунок субвенції проведено касові видатки в загальній сумі 8 153,8 тис. грн, у тому числі: з реконструкції стадіону "Галичина" у м. Дрогобич – 5 250,0 тис. грн і реконструкції приміщень першого та третього поверхів поліклініко-терапевтичного відділення КНП "Моршинська міська лікарня" – 2 903,8 тис. гривень. У березні та квітні 2022 року видатки за рахунок субвенції у Львівській області не здійснювались.

Невикористаний залишок субвенції на рахунках відповідних місцевих бюджетів Львівської області станом на **01.05.2022** загалом становив **71 269,1 тис. гривень**.

За отриманою під час проведення аналізу у **Полтавській області** інформацією, частина залишку коштів субвенції у сумі 31 710,3 тис. грн (обласний бюджет Полтавської області – 16 710,3 тис. грн; бюджет Семенівської селищної територіальної громади – 7 000,0 тис. грн; бюджет Лохвицької міської територіальної громади – 8 000,0 тис. грн) за відповідними рішеннями сесій розподілена за цільовим призначення – на реалізацію інфраструктурних

²⁰ Відповідно до розпоряджень голови Дніпропетровської обласної ради від 21.01.2022 № 7-Р "Про внесення змін до рішення обласної ради від 03.12.2021 № 149-9/VIII "Про обласний бюджет на 2022 рік" та від 26.01.2022 № 3-33/0-3/22 "Про внесення змін до розпорядження голови облдержадміністрації від 28.12.2021 № 3-1041/0/3-21".

проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери. При цьому станом на 01.05.2022 кошти субвенції не використовувалися.

У **Закарпатській** області залишки субвенції, наявні на 01.01.2022 в 13 місцевих бюджетах у загальній сумі **191 605,6 тис. грн**, не розподілено і впродовж січня-квітня 2022 року не використано. Пояснень цьому в ході контрольного заходу не надано.

Загалом протягом чотирьох місяців 2022 року **537,2 млн грн** залишку субвенції, який утворився і зберігався на 01.01.2022 на рахунках місцевих бюджетів 7 областей, де проведено контрольний захід, на **цілі субвенції** або на **заходи територіальної оборони**, задоволення продовольчих потреб цивільного населення, евакуацію/вивезення/переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця тощо, **не використано**, що свідчить про **неефективне управління** коштами субвенції в умовах гострого бюджетного дефіциту, зумовленого надзвичайними умовами економіки України внаслідок збройної агресії російської федерації.

✓ **Дотримання умов співфінансування**

Аналізом дотримання встановлених пунктом 5 Порядку та умов № 544 вимог щодо співфінансування з обласних бюджетів та бюджетів відповідних територіальних громад при придбанні за рахунок коштів субвенції мультифункціональних спортивних майданчиків на рівні 10 відс. від їх загальної вартості порушень не встановлено. Разом з тим виявлено численні факти фінансування об'єктів будівництва за рахунок інших бюджетних програм держбюджету та власних надходжень місцевих бюджетів, співфінансування для яких не є обов'язковим.

Так, фінансування будівництва басейну в м. Миргород **Полтавської області** у 2021 році здійснювалось за рахунок коштів субвенції (45,0 млн грн), державного фонду регіонального розвитку (7,2 млн грн) та обласного бюджету (720,0 тис. гривень).

На 33 об'єкти, що фінансувалися за рахунок коштів субвенції у **ДКБ Дніпропетровської ОДА**, відповідно до Порядку та умов № 544 співфінансування не вимагалось. Фактично для 18 об'єктів з інших бюджетів додатково виділено та використано загалом 844,5 млн грн (коштів державного фонду регіонального розвитку – 230,8 млн грн, інших субвенцій з державного бюджету – 309,1 млн грн, місцевих бюджетів – 304,6 млн гривень).

На проведення робіт з реконструкції будівлі басейну у м. Славутич (**Київська область**) у 2021 році використано 50,0 млн грн, з яких: кошти субвенції – 31,1 млн грн; кошти державного фонду регіонального розвитку – 16,4 млн грн; співфінансування з місцевих бюджетів об'єкта, який фінансується за кошти ДФРР – 1,65 млн грн; кошти ДП "НАЕК "Енергоатом" (відповідно до Закону України від 09.02.2012 № 4384 "Про поводження з відпрацьованим ядерним паливом щодо розміщення, проектування та будівництва

централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій") – 0,87 млн гривень.

В **Одеській області**, разом із субвенцією, для реалізації інфраструктурних проєктів залучалися кошти: на капітальний ремонт Надлиманської ЗОШ І-ІІІ ступенів – залишку освітньої субвенції; на капітальний ремонт місцевого будинку культури – місцевого бюджету; на реконструкцію незавершеного будівництва загальноосвітньої школи у м. Ізмаїлі під спортивну школу – субвенції на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій та коштів обласного та міського бюджетів.

✓ **Інформування Мінфіну про використання субвенції**

Аналізом встановлено, що обласні і Київська міська державні адміністрації, починаючи з липня 2021 року по січень 2022 року (включно), за встановленою формою надавали Мінфіну інформацію про використання субвенції у розрізі об'єктів (заходів).

При цьому департаментом фінансів Дніпропетровської ОДА листом від 04.01.2022 №11/0/17-22²¹ Мінфіну надана інформація про використання коштів субвенції у Дніпропетровській області за 2021 рік (річна), в якій у **ДКБ Дніпропетровської ОДА зазначено недостовірні відомості щодо кількості об'єктів (їх завищено на 3 одиниці) та обсягу фінансування (завищено на 124,0 млн гривень).**

Довідково. Внаслідок включення до інформації об'єкта, фінансування якого здійснювалося за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток спортивної інфраструктури (КПКВК 3411220)²², фінансові показники (план на 2021 рік, отримано коштів та касові видатки) завищено на 124,0 млн грн, а кількість об'єктів на одну одиницю. Крім цього, відображення в інформації об'єктів "Реконструкція стадіону, розташованого на території КПНЗ "Дитячо-юнацька спортивна школа № 3" Криворізької міської ради по вул. Зарічній, 3 у м. Кривий Ріг Дніпропетровської області" на суму 95,0 млн грн та "Капітальний ремонт ЗОШ № 9, м. Марганець, кв. Ювілейний, 16" на суму 21,2 млн грн у звітності двічі з розподілом обсягу фінансування призвело до збільшення показника кількості об'єктів ще на 2 одиниці.

Також інформація Дніпропетровської ОДА²³, надана на виконання листа Мінфіну від 11.01.2022 № 05230-10-6/815 про використання коштів субвенції в Дніпропетровській області станом на 31.12.2021, є **неповною та містить недостовірні дані щодо дати завершення реалізації проєктів.**

²¹ За підписом заступника директора Департаменту Л. Петровської.

²² "Реконструкція спортивного комплексу "Металург" комунального позашкільного навчального закладу "Дитячо-юнацька спортивна школа № 1" Криворізької міської ради на проспекті Металургів, 5 в м. Кривому Розі Дніпропетровської області, 50006. Коригування".

²³ Лист від 19.01.2022 за №27-241/0/2-22 (за підписом заступника голови ОДА М. Беспальчука, виконавець – директор Департаменту капбудівництва ДОДА О. Кушвід).

Так, в інформації на чотирьох об'єктах²⁴ не визначено дату завершення реалізації проєкту та на трьох об'єктах²⁵ в інформації датою завершення реалізації проєкту вказано 2021 рік, при тому що згідно з титулом об'єкта будівництва та проєктно-кошторисною документацією зазначених об'єктів датою завершення реалізації проєктів значиться 2022 рік.

У зв'язку з прийняттям Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні" Мінфіном з 25.02.2022 тимчасово призупинено інформування про стан виконання актів та доручень Президента України, Кабінету Міністрів України, актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та надання відповідей на звернення підприємств, установ та організацій, звернення громадян та запити на публічну інформацію, що не стосуються воєнного стану, військової діяльності, надання медичної допомоги, евакуації населення тощо.

Враховуючи викладене, інформування Мінфіну щодо використання залишків субвенції, збереженої на рахунках відповідних місцевих бюджетів, станом на 01.03.2022 та 01.04.2022 державними адміністраціями не проводилось.

У травні 2022 року ОДА на виконання пункту 14 Порядку та умов № 544 надали Мінфіну інформацію про використання залишків субвенції у розрізі об'єктів (заходів) станом на 01.05.2022.

Висновки до розділу II

При формуванні проєкту державного бюджету на 2021 рік Мінфіном, як головним розпорядником коштів, видатки субвенції не планувалися (бюджетний запит не складався).

Затверджений Законом № 1434 обсяг субвенції в сумі 4 100,0 млн грн подальшими Законами № 1690 і № 1807 та розпорядженнями Кабінету Міністрів України № 1311-р, № 1632-р, № 1664-р збільшено до 8 150,0 млн грн, тобто практично вдвічі.

---

²⁴ "Реконструкція стадіону ЗОШ № 7, м. Марганець, вул. Долгова, 1", "Капітальний ремонт будівлі комунальної установи Спорткомплекс "Дніпровець" Верхньодніпровської міської ради за адресою: вул. Набережна, 1 в, сел. Дніпровське, Дніпропетровська область", "Капітальний ремонт внутрішніх приміщень КЗО "Божедарівська середня загальноосвітня школа I-III ступенів" Криничанської районної ради (чотири філії) вул. Лагерна, 14-Б, смт Щорськ, Криничанський район, Дніпропетровська область", "Реконструкція стадіону Петропавлівської ЗОШ № 2 смт Петропавлівка Петропавлівського району Дніпропетровської області".

²⁵ "Реконструкція будівлі Комунального закладу "Дніпровська міська дитяча клінічна лікарня № 5" Дніпровської міської ради по вул. Івана Акінфієва, 5 в м. Дніпрі", "Будівництво спортивно-оздоровчого комплексу на території парку Перемоги в м. Нікополь по вул. Херсонська", "Реконструкція першого поверху головного корпусу стаціонару під відділення невідкладної (екстреної) допомоги та діагностичного відділення, розташованого за адресою: м. Павлоград, вул. Дніпровська № 541".

З державного бюджету кошти субвенції виділено у затвердженому обсязі, з яких використано 7042,4 млн грн, або 86,4 відс. виділеного. Станом на 31.12.2021 залишок невикористаних коштів субвенції становив 1107,4 млн грн, або 13,6 відсотка. Ці кошти зберігалися на рахунках 90 місцевих бюджетів для їх використання за призначенням, згідно з пунктом 11 розділу "Прикінцеві положення" Закону № 1082 (зі змінами), для здійснення відповідних витрат у 2022 році з урахуванням їх цільового призначення.

У регіональному розрізі кошти субвенції за проектами (заходами) Мінфіном розподілено на підставі заявок, поданих ОДА, за відсутності будь-яких критеріїв визначення обсягів фінансування, що не забезпечило справедливості цього розподілу. Так, найбільший обсяг субвенції – 2 473,2 млн грн (або 30,3 відс. її загального обсягу) розподілено Дніпропетровській області, 866,0 млн грн (10,6 відс.) – Тернопільській, 641,6 млн грн (8 відс.) – Закарпатській, в той час коли Одеській області розподілені 88,0 млн грн (1,1 відс.), Київській – 112,0 млн грн (1,4 відс.), Львівській – 201,2 млн грн (2,5 відсотка).

Найбільше коштів субвенції спрямовано у дорожню (3293,5 млн грн, або 40,4 відс. розподіленого) та спортивну (2039,4 млн грн (25 відс.) галузі. Разом з тим у 2021 році на зазначені напрями у держбюджеті затверджені видатки субвенції на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах (КПКВК 3131090) в сумі 18,1 млрд грн та субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток спортивної інфраструктури (КПКВК 3411220) в сумі 854,4 млн грн, у яких визначено свої порядки надання та використання цих коштів.

У регіонах, де проведено контрольний захід, встановлено факти необґрунтованого підходу до відбору окремих об'єктів, що стало однією з причин невикористання у 2021 році частини виділених коштів. Встановлено, що окремі затверджені проекти або взагалі не мали розробленої ПКД, або вона потребувала коригування, що відтермінувало строки завершення об'єктів. Невизначеність строків подання пропозицій щодо проектів (заходів), які фінансуватимуться за рахунок коштів субвенції, розтягнуло майже на півроку період їх подання та уточнення, що призводило до неможливості використання коштів субвенції у зимовий період та появи залишків невикористаних коштів.

З цих та інших причин у Закарпатській області не використано 191,6 млн грн (що становить 30 відс. загального обсягу наданої субвенції); Дніпропетровській – 119,0 млн грн (4,8 відс.); Львівській – 79,4 млн грн (39,5 відс.); Київській – 72,1 млн грн (64,3 відс.); Одеській – 48,4 млн грн (55,0 відс.), Полтавській – 39,2 млн грн (20,1 відс.); Кіровоградській – 4,6 млн грн (11,8 відсотка).

Станом на 01.05.2022 на рахунках місцевих бюджетів 7 областей, де проведено аналіз, загалом зберігалося **537,2 млн грн** залишку субвенції, який утворився станом на 01.01.2022.

III. АНАЛІЗ І ОЦІНКА ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ СУБВЕНЦІЇ

3.1. Законність використання коштів субвенції

За результатами аналізу використання субвенції встановлено випадки: оплати невиконаних робіт, непоставлених будівельних матеріалів, незмонтованого обладнання, ненаданих (непідтверджених) послуг з технічного нагляду; недотримання взятих договірних зобов'язань щодо структури видатків; нерезультативне і неекономне використання бюджетних коштів; придбання товарів, робіт і послуг з порушенням законодавства про публічні закупівлі; проведення будівельних робіт з недотриманням норм законодавства про містобудівну діяльність; ведення бухгалтерського обліку з недотриманням національних стандартів.

✓ Оплата невиконаних робіт, непоставлених матеріалів, незмонтованого обладнання

• Оглядом робіт з капітального ремонту з переплануванням приміщень **КНП "Західноукраїнський медичний центр"** (м. Львів), проведеним 31.01.2022, встановлено **невиконання** підрядником ТОВ "ЕЙ БІ ДІ ГРУП" окремих робіт з монтажу устаткування систем вентиляції, автоматизації, протипожежної безпеки тощо за 79 позиціями на загальну суму **584,6 тис. грн**, які безпідставно включені підрядником до актів приймання виконаних робіт від 24.11.2021 № 1; 14.12.2021 № 3 і № 4, прийняті та оплачені замовником, у т. ч. коштами субвенції на суму 10,3 тис. грн та коштами місцевих бюджетів – 574,3 тис. гривень. Це суперечить пункту 6.2 Настанови № 281, згідно з яким за **твердої договірної ціни** взаєморозрахунки проводяться на підставі виконаних обсягів робіт та їх вартості, визначеної в договірній ціні, та пункту 4.2 договору підряду, яким визначено, зокрема, що розрахунки проводяться тільки за фактично виконані роботи. Цим порушенням **заподіяно матеріальної шкоди (збитків)** територіальній громаді Львівської області на 584,6 тис. гривень.

У діях службових осіб замовника (КНП "Західноукраїнський медичний центр") вбачаються ознаки службової недбалості, що передбачені частиною другою **статті 367**, а підрядника (ТОВ "ЕЙ БІ ДІ ГРУП") – ознаки заволодіння чужим майном і внесення завідомо неправдивих відомостей до офіційного документа, що передбачені частиною четвертою **статті 191** і частиною другою **статті 366 ККУ**.

Довідково. У поясненні від 31.01.2022 виконроб підрядника Мислюк О.І. пояснив, що ним не забезпечено у 2021 році виконання робіт та поставку устаткування на суму 584,6 тис. грн у зв'язку з пришвидшеними темпами робіт – за проектом строк виконання

робіт – 6 місяців, фактично роботи виконувались 2 місяці (листопад, грудень 2021 року), а також внаслідок захворювання частини працівників на COVID-19. З приводу пояснення слід зазначити, що за даними Порталу єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, КНП "Західноукраїнський медичний центр" шість разів зверталось до ДІАМ для отримання дозволу на виконання будівельних робіт, з яких 5 разів правомірно отримувало відмову через неподання необхідних документів. У результаті будівельні роботи розпочаті у грудні замість серпня 2021 року.

Під час контрольного заходу Рахунковій палаті електронною поштою надано гарантійного листа від 02.02.2022 № 4 про те, що підрядник гарантує, що невиконані роботи та непоставлене устаткування на загальну суму 584,6 тис. грн на цьому об'єкті будуть виконані та поставлені до 20.02.2022. Листом від 11.02.2022 № 271 КНП "Західноукраїнський медичний центр" повідомило про вжиття заходів для усунення наслідків правопорушень, відображених в акті аудиту від 04.02.2022 № 22-2-10/16 "о", зокрема надіслано акт виконання робіт від 11.02.2022, яким підтверджено виконання підрядником робіт та поставки устаткування на загальну суму 584,6 тис. грн, здійснення технагляду на суму 6,8 тис. грн, а також акти звірки взаєморозрахунків з підрядником. Крім того, КНП "Західноукраїнський медичний центр" надано копію сертифіката, який засвідчує відповідність закінченого будівництвом об'єкта проектній документації та підтверджує його готовність до експлуатації (виданий ДІАМ 11.02.2022 за № ЛВ 122220211909 - документ створений в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва).

- Згідно з договором будівельного підряду від 17.09.2021 № 112-21, укладеним з Департаментом розвитку Київської ОДА, підрядник ТОВ "УБК № 1" виконував роботи на об'єкті "Будівництво басейну по вул. Стадіонна, 1 в м. Кагарлик Київської області" (далі – басейн в м. Кагарлик). При цьому підрядником включено в акт приймання виконаних робіт від 23.12.2021 № 7, а Департаментом розвитку Київської ОДА прийнято і оплачено коштом субвенції вартість забивних залізобетонних паль (марки С50-35-8, 213 шт.), завезених на об'єкт будівництва, але незмонтованих/невлаштованих, на загальну суму **1 067,8 тис. гривень**.

Вказане не відповідає пункту 13.8 зазначеного договору будівельного підряду, укладеного з динамічною договірною ціною, яким передбачено, зокрема, що вартість прямих витрат при взаєморозрахунках за обсяги виконаних робіт визначається на підставі нормативних витрат трудових і матеріально-технічних ресурсів, виходячи з фізичних обсягів виконаних робіт і цін ресурсів, передбачених локальними кошторисами, які входять до складу розрахунку договірної ціни. Це є порушенням вимог частини першої статті 193 ГКУ, згідно з якою суб'єкти господарювання та інші учасники господарських відносин повинні виконувати господарські зобов'язання, зокрема, відповідно до договору, та частини першої статті 526 ЦКУ, якою передбачено, зокрема, що зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору.

У проекті будівництва та експертному звіті інформація про спосіб влаштування забивних паль відсутня.

Довідково. При проектуванні будівництва басейну в м. Кагарлик, за наявності умов ущільненої забудови не було проведено відповідних інженерних вишукувань на прилеглий території в зоні прогнозованого впливу будівництва, обстеження будівель і споруд, які потрапляють у вказану зону, передбачених пунктом 6.2 ДБН В.2.1-10:2018 "Основи і фундаменти будівель та споруд. Основні положення". Водночас земельна ділянка, на якій заплановано і фактично розпочато будівництво плавального басейну, межує з багатоквартирним житловим будинком, приміщенням фізкультурно-оздоровчого комплексу, церквою, меморіалом, магазинами, міським ринком, спортмайданчиком та міським парком.

Фактично проектування пальових фундаментів (забивних залізобетонних паль марки С50-35-8 у кількості 418 штук) здійснено з порушенням пунктів 5.1 і 5.4 ДБН В. 2.1-10:2018, якими визначено, зокрема, що проектування основ і фундаментів споруд, вибір типу та/або конструкції фундаментів, способу підготовки основ (за потреби) слід проводити з урахуванням результатів інженерних вишукувань, враховуючи можливий негативний вплив будівництва на існуючу забудову.

Оскільки експертний звіт щодо розгляду проектної документації з проекту будівництва басейну № 0091-4299-19/УЕБ/А затверджено генеральним директором ТОВ "Експертиза в будівництві" Гозманом Б. І. **16 серпня 2019 року**, тобто після набрання чинності ДБН В. 2.1-10:2018, то проект мав враховувати норми вказаного ДБН.

Проте в жодному розділі Проекту "Будівництво басейну по вул. Стадіонна, 1 в м. Кагарлик Київської області", ані в Експертному звіті (у тому числі додатку до нього), які перебувають у розпорядженні Департаменту, не міститься інформації щодо проведених досліджень (інженерних вишукувань) стосовно можливості у місті Кагарлик з ущільненою забудовою застосувати забивні залізобетонні палі марки С50-35-8 в кількості 418 штук (за проектом). Крім того, у вищезгаданих матеріалах не міститься інформація, яким саме способом і за яким технологічним процесом передбачається застосування включеного до проекту матеріалу (забивних паль).

Отже, має місце використання субвенції з порушеннями пункту 6.3 Настанови № 281, згідно з яким, зокрема, **за динамічної договірної ціни** прямі витрати при визначенні вартості виконаних робіт розраховуються на підставі нормативних витрат трудових і матеріально-технічних ресурсів, виходячи з **фізичних обсягів виконаних робіт** та цін ресурсів, прийнятих в договірній ціні.

- Випадки оплати за рахунок коштів субвенції підрядній організації витрат з придбання будівельних матеріалів без виконання робіт, передбачених ПКД, та за відсутності цих матеріалів на будівельному майданчику встановлено у **Добровеличківській ДЮСШ** Кіровоградської області.

Так, незважаючи на те, що кошторисними нормами з визначення вартості будівництва не передбачено включення до актів приймання виконаних робіт

форми № КБ-2в вартості будівельних матеріалів без їх укладання або монтажу, Добровеличківською ДЮСШ за актами № 1 та № 2 від 28.12.2021, складеними підрядною організацією ТОВ "Будівельна компанія "МД-Груп" на четвертий день від дати (24.12.2021) укладання договору підряду, прийнято та оплачено роботи з реконструкції стадіону "Колос" на суму **9 070,0 тис. грн**, які на цей час виконані не були.

Зокрема, згідно з актом приймання виконаних робіт від 28.12.2021 № 1 за рахунок коштів субвенції оплачено **вартість щебеню** з природного каменю для будівельних робіт, фракція 10-20 мм та 20-40 мм (С1421-9452 та С1421-9453), **суміші піщано-гравійної природної** (С1421-9656-3) на загальну суму 4 733,0 тис. грн (з ПДВ), без фактичного виконання обсягу робіт, визначених нормативними витратами матеріальних ресурсів, та за відсутності виконання комплексу операцій, передбачених ресурсною кошторисною нормою та проектною документацією.

Це суперечить пункту 6.2 Настанови № 281, згідно з яким за **твердої договірної ціни** взаєморозрахунки проводяться на підставі виконаних обсягів робіт та їх вартості, визначеної в договірній ціні. При цьому вартість матеріальних ресурсів у складі прямих витрат при проведенні розрахунків за обсяги виконаних робіт визначається на підставі виконаних обсягів робіт, нормативних витрат матеріальних ресурсів, визначених за КНУ РЕКН, та їх уточненої вартості. Замовником не дотримано вимог пунктів 99 та 100 Загальних умов підряду № 668, а також не виконано умов Договору № 1 від 24.12.2021, який, як зазначено у Додатку 2, укладено за **твердою** договірною ціною.

За результатами проведеного **14.02.2022** огляду на вказаному об'єкті за участі представників замовника та підрядної організації ТОВ "Будівельна компанія "МД-Груп" встановлено невиконання оплачених робіт і відсутність на будівельному майданчику зазначених в актах приймання виконаних робіт будівельних матеріалів, а саме: щебеню з природного каменю фракція 10-20 мм та 20-40 мм, суміші піщано-гравійної природної на загальну суму 4 733,0 тис. грн (з ПДВ) з урахуванням товаро-транспортних та заготівельно-складських витрат.

Отже, внесення недостовірних/неправдивих відомостей до офіційних документів спричинило приховане авансування у грудні 2021 року підрядної організації на суму 9 070 тис. грн (з ПДВ). Водночас включення до актів приймання виконаних робіт від 28.12.2021 щебеню і піщано-гравійної суміші, надходження яких оглядом від 14.02.2022 не підтверджено, свідчить про **заподіяння матеріальної шкоди (збитків)** Добровеличківській територіальній громаді на **4 733,0 тис. гривень**. У діях службових осіб замовника (Добровеличківської ДЮСШ) вбачаються ознаки службової недбалості, що передбачені частиною другою **статті 367**, а підрядника (ТОВ "Будівельна

компанія "МД–Груп") – ознаки заволодіння чужим майном і внесення завідомо неправдивих відомостей до офіційного документа, що передбачені частиною п'ятою статті 191 і частиною другою статті 366 ККУ.

Станом на липень 2022 року Добровеличківською ДЮСШ (замовник) надано копії коригуючих актів виконаних робіт від 08.07.2022, згідно з якими підрядником (ТОВ "Будівельна компанія "МД–Груп") сторновано вартість товарно-транспортних витрат щодо щебеню і піщано-гравійної суміші на суму 1830,74 тис. грн (з ПДВ), що свідчить про часткове усунення наслідків порушення на цю суму. Одночасно вартість щебеню і піщано-гравійної суміші за вказаними актами сторновано не було.

Довідково. При цьому аналізом встановлено випадки застосування при розрахунках коштами субвенції цін на окремі будівельні матеріали, обладнання та устаткування, що значно вищі від поточних середніх цін у регіонах. Це не відповідає вимогам пункту 4.9 Настанови № 281, якими визначено, що кошторисна вартість будівельних матеріалів, виробів та комплектів у прямих витратах визначається на підставі нормативної потреби в них, розрахованої виходячи з обсягів робіт, передбачених проектною документацією, та відповідних поточних цін. Поточні ціни на матеріальні ресурси приймаються на підставі проведеного замовником аналізу цін (при рівних якісних характеристиках) за обґрунтованою ціною матеріальних ресурсів, яка склалася на момент розроблення проектною документацією та має бути не вищою за середню ціну у регіоні.

Так, Добровеличківською ДЮСШ Кіровоградської області під час укладання договору від 24.11.2021 № 1 на розроблення проектною документацією з реконструкції стадіону "Колос" не контролювалось дотримання проектантом вимог пункту 4.9 Настанови № 281 та листа Мінрегіону від 11.07.2016 № 7/15-8471 щодо правил визначення вартості матеріальних ресурсів. Як наслідок, **проектною організацією на стадії виготовлення проектною документацією включено до неї будівельні матеріали за цінами, що значно перевищують середню ринкову ціну таких ресурсів в регіоні.**

В результаті Добровеличківською ДЮСШ за рахунок коштів субвенції оплачено у грудні 2021 року підряднику ТОВ "Будівельна компанія "МД–ГРУП" вартість окремих матеріальних ресурсів (щебінь, суміш піщано-гравійна), ціни на які за розрахунками контрольної групи Рахункової палати перевищували середні ціни аналогічних матеріальних ресурсів в регіоні на 3188,7 тис. гривень.

✓ **Оплата ненаданих (непідтверджених) послуг з технічного нагляду**

- Вартість невиконаних робіт з монтажу устаткування систем вентиляції, автоматизації, протипожежної безпеки тощо, за які КНП "Західноукраїнський медичний центр" сплачено підряднику ТОВ "ЕЙ БІ ДІ ГРУП" 584,6 тис. грн, ФОП Хомин Є. М. безпідставно включено до розрахунку вартості технічного нагляду, що є порушенням пунктів 1.1, 1.2, 1.3, розділу 4 договору № 124 від 19.08.2021 (зі змінами). В результаті зайво пред'явлено до оплати за

фактично невиконані роботи з технічного нагляду **6,8 тис. грн**²⁶, які прийнято і оплачено КНП "Західноукраїнський медичний центр" за рахунок субвенції, чим заподіяно **матеріальної шкоди (збитків)** територіальній громаді Львівської області на цю суму.

- Подібно ФОП Міщенко Е. О. вартість робіт з реконструкції стадіону "Колос", що завищена, включено до розрахунку вартості технічного нагляду. Замовником **Добровеличківською ДЮСШ** по акту від 28.12.2021 прийнято рішення про приймання та оплату ФОП Міщенко Е. О. робіт за рахунок коштів субвенції на суму 120,0 тис. гривень. Зазначене свідчить про незабезпечення виконання ФОП Міщенко Е. О. договірних зобов'язань, встановлених пунктом 1.3 Договору № 2.

Фактично послуги з ведення технічного нагляду в частині робіт вартістю 3 944,16 тис. грн, невиконаних ТОВ "Будівельна компанія "МД-ГРУП", ФОП Міщенко Е. О. Добровеличківській ДЮСШ не надані. За розрахунками контрольної групи Рахункової палати, відповідно до пункту 4.32 Настанови № 281 та форми оподаткування надавача послуг за договірними умовами, вартість послуг з ведення технічного нагляду завищена на **62,1 тис грн** ($(3\,944,16 * 1,5\%) * 1,05$ - єдиний податок – 5 відс.), чим заподіяно **матеріальної шкоди (збитків)** Добровеличківській територіальній громаді.

- Включення до розрахунку вартості технічного нагляду фактично не виконаних обсягів будівельних робіт (прийнято та оплачено вартість забивних залізобетонних паль, завезених на об'єкт будівництва, без їх влаштування (забивання або занурення) на загальну суму 1 067,8 тис. грн), спричинило безпідставні видатки на утримання служби замовника (**Департаменту розвитку Київської ОДА**) на **26,8 тис грн**, чим заподіяно **матеріальної шкоди (збитків)** територіальній громаді Київської області на цю суму.

✓ **Інші факти використання коштів субвенції з порушеннями законодавства**

Встановлено факти недотримання замовником **ДКБ Дніпропетровської ОДА** та окремими підрядниками взятих зобов'язань за договорами підряду (з **динамічною договірною ціною**) в частині виконання, приймання та оплати будівельно-монтажних робіт і устаткування (обладнання), обсяги яких обумовлені договорами для фінансування коштом субвенції на 2021 рік. Цим порушено пункт 98 Загальних умов підряду № 668, за змістом якого оплата за виконані роботи проводиться у порядку, визначеному договором підряду.

---

²⁶ 1,5 відс. прямих витрат у сумі 451,6 тис. грн у складі встановлених аудитом невиконаних робіт на суму 584,6 тис. гривень.

Так, на реконструкцію стадіону "Металург" у м. Новомосковськ Дніпропетровської області у 2021 році спрямовано 97 543,7 тис. грн (з ПДВ²⁷). Згідно з договірною ціною²⁸ ці кошти передбачалися на оплату будівельно-монтажних робіт на суму 95 697,8 тис. грн та на витрати підрядника на устаткування – на 1 845,9 тис. гривень. Фактично ДКБ Дніпропетровської ОДА з порушенням умов договору підряду прийнято та оплачено генпідряднику ТОВ "СК "Стройінвест" виключно вартість будівельно-монтажних робіт з реконструкції вказаного об'єкта на загальну суму 97 543,7 тис. грн, або на 1 845,9 тис. грн більше, ніж було визначено договірною ціною на 2021 рік. При цьому не виконано умови договору щодо придбання за рахунок коштів субвенції електромонтажного устаткування на суму **1 845,9 тис. гривень**.

Встановлено також спрямування коштів субвенції на оплату ДКБ Дніпропетровської ОДА вартості придбаного генпідрядником устаткування понад визначену договірною ціною на 2021 рік суму витрат, а в окремих випадках – понад вартість устаткування, враховану в проектно-кошторисній документації (ПКД), яка пройшла відповідну експертизу та затвердження.

Так, затвердженою ПКД та договірною ціною на реконструкцію стадіону ЗОШ № 7 м. Марганець²⁹ передбачені витрати підрядника на устаткування на загальну суму 765,5 тис. грн (з ПДВ). Здійснення цих витрат передбачалося у 2021 році за рахунок коштів субвенції. Коригування чи уточнення договірної ціни сторонами не здійснювалося. Однак ДКБ Дніпропетровської ОДА з порушенням умов договору та пункту 76 Загальних умов підряду № 668 прийнято та оплачено коштом субвенції вартість придбаного генпідрядником ТОВ "Вікно Сервіс" устаткування на суму 2 866,3 тис. грн (з ПДВ), що на **2 100,8 тис. грн** (у 3,7 раза) перевищує вартість устаткування, визначену затвердженою ПКД та договірною ціною на 2021 рік. Це свідчить про недотримання вимог частини першої статті 877 ЦКУ, згідно з якою підрядник зобов'язаний здійснювати будівництво та пов'язані з ним будівельні роботи відповідно до **проектної документації**, що визначає обсяг і зміст робіт та інші вимоги, які пред'являються до робіт **та до кошторису**, що визначає ціну робіт.

Довідково. За поясненням заступника директора департаменту – начальника управління планування, кадрового та адміністративно-господарського забезпечення ДКБ Дніпропетровської ОДА Макарова Д. А., виконання будівельно-монтажних робіт на зазначеному об'єкті було уповільнено через несприятливі погодні умови, що склалися в листопаді-грудні 2021 року, адже заплановані підготовчі роботи мали виконуватися на відкритому просторі. Закупівля технологічного устаткування була здійснена у 2021 році за діючими ринковими цінами на той період, що дало можливість придбати обладнання за

²⁷ Пункт 2.1.3 договору від 05.08.2019 № 269/07-19 з урахуванням додаткової угоди № 8 від 06.07.2022 до нього.

²⁸ Додаток 22 "Договірна ціна на 2021 рік" до договору від 05.08.2019 № 269/07-19.

²⁹ Додаток 1 до договору від 16.11.2021 № 400/11-21.

вигідними пропозиціями для більш ефективного використання бюджетних коштів з подальшим його монтажем та продовженням виконання будівельно-монтажних робіт.

3.2. Ефективність використання коштів субвенції

✓ Нерезультативне використання коштів субвенції та співфінансування

- Проведеним у КНП "Західноукраїнський медичний центр" 26.01.2022 оглядом наявності та стану використання/експлуатації устаткування встановлено, що 37 од. придбаного устаткування на суму **16 296,6 тис. грн** (з них за рахунок субвенції – 12 791,2 тис. грн) не використовується та не експлуатується, зокрема: сканер ультразвуковий діагностичний HS70A вартістю 2 795,2 тис. грн та центральна киснева станція контейнерного типу вартістю 2 421,9 тис. грн, придбані **24.11.2021**; три апарати штучної вентиляції легенів HAMILTON-C3 за ціною 1 295,0 тис. грн та апарат рентгенівський мобільний TX-32HF-B-D-C вартістю 4 263,3 тис. грн, придбані **14.12.2021**.

Причинами цього є невведення в експлуатацію відремонтованих приміщень КНП "Західноукраїнський медичний центр" (через невиконання підрядником окремих робіт та непоставлення устаткування на суму 584,6 тис. грн), неодержання ліцензії від Державної інспекції ядерного регулювання України на використання джерела іонізуючого випромінювання та непідключення придбаної кисневої станції до кисневої мережі центру.

Крім того, ефективне використання майна у рамках капітального ремонту з перепланування приміщень КНП "Західноукраїнський медичний центр" було неможливим через невиконання окремих заходів зі створення системи кріобанку, що не завершені і фінансуються за рахунок небюджетних джерел. Їх завершення очікувалося у квітні 2022 року, що мінімум на три місяці відтермінувало використання майна у рамках згаданого об'єкта за рахунок бюджетних коштів у сумі 22 760,4 тис. грн (у т.ч. за рахунок субвенції – **14 600,0 тис. гривень**).

- ✓ Згідно з договором закупівлі від 21.10.2021 № 19-Т/165/21, ТОВ "БІО-ТЕХНОЛОГІЇ" зобов'язалося поставити КНП "Центр нейрохірургії" (м. Ужгород) в термін до 31.12.2021 ангиографічну цифрову рентгенівську систему для інтервенційної нейрохірургії (далі – Товар), у вартість якого входить його доставка, монтаж, налагодження, моніторинг роботи та навчання медичного персоналу.

З огляду на специфіку зберігання, монтажу і використання такого рентгенівського обладнання, договором (пункт 5.2) визначено, що постачання Товару відбувається після підтвердження постачальником готовності його прийняти (наявності відповідного приміщення). Договором (пункт 6.2) також передбачено, що приймання Товару здійснюється після перевірки замовником

особисто та/або із залученням третьої особи Товару на відповідність технічним вимогам, вимогам нормативної документації та на предмет наявності належних товаросупровідних документів (шляхом візуального огляду Товару на предмет цілісності, неушкодженості, відповідності вимогам, зазначеним у пункті 8.3.7 договору).

На виконання умов пункту 3.3 договору оплата Товару проведена замовником двома платежами: 22.10.2021 сплачено аванс на 14 971,4 тис. грн, 29.12.2021 – решта коштів у сумі 34 933,4 тис. гривень. Водночас КНП "Центр нейрохірургії" листом від 22.10.2021 повідомлено ТОВ "БІО-ТЕХНОЛОГІЇ" про готовність прийняти Товар. Факт постачання Товару вартістю 49 904,8 тис. грн оформлено видатковою накладною ТОВ "БІО – ТЕХНОЛОГІЇ" від 29.12.2021 № 152, а також актом приймання-передачі від 29.12.2021 № 22/12/21, підписаним керівниками КНП "Центр нейрохірургії" та ТОВ "БІО – ТЕХНОЛОГІЇ", згідно з яким майно передане повністю, зауважень до якості та кількості Товару немає. Крім того, згідно з актом контролю кількості, комплектності та якості Товару від 29.12.2021 № 1, нестачі, надлишків, пересортиці, пошкоджень не виявлено.

Обґрунтовані висновки про надходження (наявність) цілісної системи Azurion 7 B20, що наведені в акті приймання-передачі та акті контролю, можна було зробити лише за результатами відкриття упаковок Товару. Для підтвердження чи спростування цих висновків за результатами огляду необхідно мати доступ безпосередньо до вмісту упаковок Товару. Однак контрольній групі Рахункової палати до огляду 09.02.2022 пред'явлено зазначену систему не у готовому (зібраному) до експлуатації стані, а повністю закриті ящики (частина з яких скріплена монтажними обмежувальними скобами) з нанесеними на них логотипом Philips Medical Equipment, на більшості з яких прикріплені листки з написами "Система ангіографічна інтервенційна Azurion 7 B20". Вказані ящики знаходилися в тій частині приміщення будівлі КНП "Центр нейрохірургії", де тривала реконструкція. З огляду на це, а також через відсутність при огляді представників постачальника, контрольна група за участі представників замовника не змогла встановити їх вміст. Отже, наявність в КНП "Центр нейрохірургії" і зберігання в приміщеннях, які не перебували на його балансі, цілісної системи ангіографічної інтервенційної Azurion 7 B20 оглядом 09.02.2022 **не підтверджено**.

Згідно зі змінами, внесеними 31.12.2021 до договору постачання, монтаж, налагодження, тестування Товару, супровід введення його в експлуатацію та навчання медичного персоналу мали бути здійснені протягом 15 робочих днів після надання замовником приміщення для монтажу. Отже, додаткова угода від 31.12.2021 № 1 укладена після отримання Товару (акт приймання – передачі від 29.12.2021). Таким чином, на час отримання Товару діяв основний договір

№ 19-Т/165/21, **зобов'язання** якого за пунктом 8.3.7 в частині монтажу, налагодження, тестування Товару, супроводу введення його в експлуатацію та навчання медичного персоналу протягом 15 робочих днів після завершення постачання Товару **не виконано**.

Листом від 02.02.2022 № 42/01.9-09 КНП "Центр нейрохірургії" вчергове повідомило ТОВ "БІО-ТЕХНОЛОГІЇ" про готовність до встановлення, налагодження та введення в експлуатацію ангиографічної системи. Проте в листі зазначено, що в приміщеннях, які заплановані для монтажу обладнання, тривають роботи з реконструкції, будівля та приміщення не введені в експлуатацію та не передані на баланс КНП "Центр нейрохірургії". Листом від 03.02.2022 № 03/02 постачальником надано відповідь, в якій зазначено, що для проведення монтажних та пусконаладжувальних робіт із введення Товару в експлуатацію приміщення повинно бути передано на баланс закладу КНП "Центр нейрохірургії" та відповідати вимогам виробника Товару до приміщень.

Довідково. У зауваженнях КНП "Центр нейрохірургії" від 04.03.2022 № 128/01.9-09 до акта аудиту від 01.03.2022 № 01-18-10/15 повідомлено, що монтаж ангиографічної системи вже розпочато (надано відповідні фотографії). Проте документального підтвердження розпочатого монтажу (листування з ТОВ "БІО-ТЕХНОЛОГІЇ") не надано.

Подібно під час огляду 09.02.2022 в КНП "Центр нейрохірургії" було встановлено, що малий паровий стерилізатор HS33, 60л вартістю 988,4 тис. грн, який центр отримав від ТОВ "МЕД-БАЛАНС" за видатковою накладною від 02.11.2021 № 30 і який мав бути змонтований до **23.11.2021**, за призначенням не використовується та знаходиться в упаковці у коридорі відділення анестезіології та інтенсивної терапії центру. Контрольній групі показано приміщення, де планується установити (зі слів в. о. директора КНП "Центр нейрохірургії") паровий стерилізатор HS33. Приміщення не введено в експлуатацію та на баланс КНП "Центр нейрохірургії" не передано.

Слід зазначити, що у лютому 2022 року до контрольного заходу не надано документів, які б підтверджували факт проведення навчання медичного персоналу методам роботи з користування малим паровим стерилізатором, як це було передбачено умовами постачання.

Довідково. У зауваженнях до акта аудиту КНП "Центр нейрохірургії" зазначено, що затримка з установкою вищезгаданого парового стерилізатора HS33 виникла у зв'язку з відсутністю придатного приміщення, що в свою чергу, спричинено несвоєчасним виконанням зобов'язань, взятих на себе виконавцями проєкту з реконструкції будівлі. Паровий стерилізатор було встановлено відразу, після підготовки приміщення, відповідно до всіх технічних вимог та регламентів, передбачених чинним законодавством для введення в експлуатацію цього типу обладнання, відповідно до умов договору про закупівлю № 13-Т/128/21 від 02.09.2021 з проведенням інструктажу та навчанням персоналу. Станом на 03.03.2022 паровий стерилізатор встановлений, введений в експлуатацію та використовується за призначенням. Як підтвердження надано копію акта введення в експлуатацію та навчання персоналу методам роботи на поставленому обладнанні

від 03.03.2022 з підписами та печатками постачальника обладнання та центру, із переліком осіб, що пройшли інструктаж та ознайомлення з інструкцією користувача і вимогами з експлуатації.

Водночас контрольній групі Рахункової палати не надано декларації про готовність до експлуатації об'єкта (будівлі, у якій планувалося розміщення ангиографічної системи та парового стерилізатора) чи сертифікату про прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів. Перевірити відповідні декларації чи сертифікати на порталі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (<https://e-construction.gov.ua/>) на сьогодні неможливо, через блокування доступу на період воєнного стану.

Таким чином, придбання системи ангиографічної Azurion 7 B20 вартістю **49 904,8 тис. грн** та парового стерилізатора HS33 вартістю **988,4 тис. грн** за відсутності готових приміщень для її встановлення призвело до тривалого (щонайменше три місяці) невикористання їх за цільовим призначенням, що свідчить про **нерезультативне використання** бюджетних коштів у цих сумах на час проведення контрольного заходу.

- ДКБ Дніпропетровської ОДА оплачено устаткування для об'єктів капітального ремонту басейну по вул. Єдності у м. Марганець³⁰ та будівництва ДНЗ на 115 місць в смт Червоногригорівка Нікопольського району³¹, яке придбане підрядниками понад обсяги, визначені договірними цінами на 2021 рік, на суму 8 008,6 тис. грн та 5 416,1 тис. грн відповідно. Оскільки монтаж цього устаткування на етапі будівництва у 2021 році неможливий, кошти субвенції на оплату цього устаткування на загальну суму **13 424,7 тис. грн** за критеріями бюджетної програми на кінець 2021 року використано нерезультативно.

- Аналізом цін, що застосовані у 2021 році при здійсненні капітального ремонту Надлиманської ЗОШ I-III ступенів Овідіопольського району Одеської області, встановлено включення ПП "АСК" (підрядник) до актів приймання виконаних робіт і прийняття та оплату **Управлінням містобудування Маяківської сільради** будівельних матеріалів та обладнання, вартість яких є вищою за усереднені ціни по Одеській області на загальну суму **471,9 тис. гривень**. Зокрема, до акта приймання виконаних робіт № 4 за жовтень 2021 року (відповідно до підсумкової відомості ресурсів) включено блоки віконні металопластикові у кількості 288,61 м² відпускнуою ціною 3555,83 грн за 1 м² на загальну суму 1026,24 тис. гривень. Згідно з реєстром

³⁰ Додаткова угода № 1 від 22.11.2021 до договору підряду з ТОВ "БГ "АЛЬФАБУД" від 22.11.2021 № 412/11-21.

³¹ Додаткова угода № 2 від 01.09.2021 до договору підряду з ТОВ "Вікно Сервіс" від 26.07.2021 № 219/07-21.

усереднених цін ТОВ "НВФ "Інпроект"³² середня зафіксована ціна за 1 м² блоків віконних металопластикових по Одеській області становила станом на 01.09.2021 – 3200,0 грн (на 01.12.2021 – 3115,0 грн) за 1 м², тобто вартість закупівлі віконних блоків перевищує вартість таких блоків за усередненою ціною по регіону на 102,7 тис. грн, що є **неекономним використанням** коштів субвенції.

Подібно за об'єктом "Капітальний ремонт будинку культури в с. Надлиманське Овідіопольського району Одеської області по вул. Б. Хмельницького, 151" до актів приймання виконаних робіт за 2021 рік ТОВ "Будівельна компанія градпромбуд" (підрядник) включені, а Управління містобудування Маяківської сільради прийняті та оплачені будівельні матеріали та обладнання, вартість яких в актах перевищує їх вартість за усередненими цінами по Одеській області на загальну суму 165,6 тис. гривень.

УКБ Ізмаїльської міськради за об'єктом "Реконструкція незавершеного будівництва загальноосвітньої школи по вул. Івана Франка в м. Ізмаїлі під спортивну школу" **неекономно використано** коштів субвенції на загальну суму **1236,1 тис. гривень**.

Так, встановлено, що підрядником до первинних та розрахункових документів (акти приймання виконаних будівельних робіт, підсумкові відомості ресурсів тощо) включено, а УКБ Ізмаїльської міськради оплачено окремі товарно-матеріальні цінності (спортивне обладнання та інвентар, аудіовізуальне обладнання та інше) за вартістю, яка в середньому в 1,7 раза перевищувала середні поточні ціни на них в області (визначені за чотирма загальнодоступними інтернет-джерелами).

Так, за гучномовець корпусний HEMI DIRECT 100 W LS1-OC100E-1 BOSCH підряднику сплачено 352,6 тис. грн за середньої ціни на нього в області 244,3 тис. грн (ціна придбання перевищує середню поточну ціну на 44 відс.), пристрій пригнічення зворотного акустичного зв'язку LBB1968/00 BOSCH – 98,9 тис. грн проти 63,1 тис. грн (на 57 відс.), стіл офісний для переговорів LFT-Q270-428013 (дуб палена) – 40,75 тис. грн проти 18,8 тис. грн (на 117 відс.), кушетку медичну оглядову (МД КС) – 10,3 тис. грн проти 4,8 тис. грн (на 114 відс.), тренажер для м'язів стегна – 73,5 тис. грн проти 49,6 тис. грн (на 48 відс.), важільну тягу – 38,4 тис. грн проти 22,6 тис. грн (на 70 відс.), гантелю професійну 24 кг – 5,1 тис. грн проти 3,2 тис. грн (на 59 відсотків).

---

³² Листом Мінрегіону від 11.07.2016 № 7/15-8471 питання збору, аналізу та узагальнення інформації про ціни на основні будівельні матеріали, вироби та конструкції, що склалися в розрізі регіонів України, та доведення такої інформації до учасників будівництва покладено на ТОВ "НВФ "Інпроект". Зазначена інформація щоквартально наводиться в Збірнику "Ціноутворення у будівництві" та згідно з Протоколом № 3 засідання секції "Організація, ціноутворення та економіка будівництва" Мінрегіону від 19.09.2016 на сайті ТОВ "НВФ "Інпроект".

3.3. Нефінансові порушення

✓ Порушення законодавства про публічні закупівлі

У грудні 2021 року Добровеличківською ДЮСШ визначено переможцем закупівлі (ідентифікатор закупівлі UA-2021-11-26-007835-b) ТОВ "Будівельна компанія "МД-ГРУП", з яким укладено договір підряду № 1 від 24.12.2021 на виконання робіт з реконструкції стадіону "Колос" на суму 52 400,9 тис. грн (з них станом на 01.01.2022 оплачено за рахунок субвенції 9 070,0 тис. грн). Умови договору відрізняються від змісту тендерної пропозиції вказаного переможця процедури закупівлі.

Зокрема, всупереч тендерній пропозиції вказаного учасника, в пункті 1.1 договору № 1 визначено, що замовник доручає виконавцю виконання робіт з капітального ремонту, хоча предметом закупівлі була "реконструкція". В пункті 3.3 договору № 1 не враховано положення "проєкту договору", що є складовою тендерної пропозиції та додатком до тендерної документації з реконструкції стадіону "Колос", а саме, що "бюджетні зобов'язання та інші зобов'язання замовника щодо даного договору виникають у разі наявності бюджетних призначень на відповідний рік, а бюджетні фінансові зобов'язання – в межах фактичних надходжень коштів на реєстраційний рахунок Замовника". Зміст пункту 7.4 договору № 1 не відповідає пункту "проєкту договору" щодо внесення змін до проєктної документації у порядку, зазначеному пунктом 53 Загальних умов підряду № 668. Крім того, до договору включено розділ 10 "Порядок залучення до виконання робіт субпідрядників", який не передбачено "проєктом договору".

В подальшому додатковою угодою № 2 від 29.12.2021 внесені зміни до пункту 3.1 договору № 1 в частині уточнення загальної суми договору, зокрема щодо виконання робіт з урахуванням податку на додану вартість, визначення вартості виконання робіт (з ПДВ). Також в розділі "Права та обов'язки сторін" вилучено пункт 24 такого змісту: "Здійснювати експертну перевірку, випробовування робіт, матеріалів, конструкцій виробів, устаткування тощо, які використовуються для виконання робіт, та повідомляти про це Замовника у визначені договором строки", який передбачено "проєктом договору".

Отже, умови укладеного договору № 1 суттєво різняться (не узгоджуються) з умовами "проєкту договору", що є складовою тендерної пропозиції вказаного учасника та додатком до тендерної документації на реконструкцію стадіону "Колос".

Цим порушено вимоги частини четвертої статті 41 Закону № 922 (у редакції, яка діє з 19.04.2020) та підпункту 4.5 пункту 4 "Істотні умови, що обов'язково включаються до договору про закупівлю", розділу VI "Результати тендеру та укладання договору про закупівлю" тендерної документації реконструкції стадіону "Колос". Відповідно до пункту 2 частини першої статті 43 Закону № 922 у зв'язку з укладенням договору з порушенням вимог

частини четвертої статті 41 Закону № 922 договір № 1 про закупівлю є нікчемним.

Зазначене має ознаки вчинення головою тендерного комітету Добровеличківської ДЮСШ/уповноваженою особою Стояном О. І. (посадова особа закладу) правопорушення, передбаченого частиною третьою статті 164¹⁴ Кодексу України про адміністративні правопорушення, а саме: "невідхилення тендерних пропозицій, які підлягали відхиленню відповідно до закону" та "укладання з учасником, який став переможцем процедури закупівлі, договору про закупівлю, умови якого не відповідають вимогам тендерної документації та/або тендерної пропозиції переможця процедури закупівлі".

Крім того, головою тендерного комітету Добровеличківської ДЮСШ/уповноваженою особою не забезпечено оприлюднення на вебпорталі Уповноваженого органа в системі "Прозорро" звіту про виконання договору від 24.11.2021 № 1, укладеного за результатами проведення спрощеної процедури закупівлі послуг з виготовлення проектної документації (ідентифікатор закупівлі – <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2021-11-10-003818-a>) з ТОВ "АБРИС "ЛИБІДЕЯ" на суму 810,0 тис. гривень. Договір виконано згідно з актом приймання виконаних робіт від 29.11.2021 та оплачено 03.12.2021 за рахунок коштів субвенції в повному обсязі (відповідно станом на 01.01.2022 заборгованість за даними бухгалтерського обліку закладу за вказаним договором відсутня). Неоприлюднення протягом 20 робочих днів з дня виконання сторонами договору про закупівлю є порушенням вимог пункту 12 частини першої статті 10 Закону № 922.

Довідково. Пояснення з наведених фактів у голови тендерного комітету Добровеличківської ДЮСШ Стояна О. І. одержано не було з причин запровадження воєнного стану та звільнення вказаної посадової особи з займаної посади. Про адміністративне правопорушення щодо неоприлюднення звіту про виконання договору від 24.11.2021 № 1 повідомлено Державну аудиторську службу України для прийняття рішення (лист Рахункової палати від 06.06.2022 № 18-596).

- У порушення вимог абзацу третього пункту 1 частини першої статті 31 Закону № 922 тендерним комітетом ДКБ Дніпропетровської ОДА у 2021 році при здійсненні 17 процедур закупівлі на загальну суму 1 026,6 млн грн **не були відхилені тендерні пропозиції** учасників, які підлягали відхиленню відповідно до закону.

Так, згідно з вимогами пункту 1 розділу 3 "Інструкції з підготовки тендерної пропозиції" та пункту 8 Додатка 3 тендерної документації щодо закупівлі будівельних робіт за відповідними об'єктами, учасник торгів повинен надати копії ліцензій учасника торгів та субпідрядних організацій на провадження певного виду господарської діяльності відповідно до предмету закупівлі. При цьому додатком 7 "Технічна специфікація" тендерної документації за 17-ма об'єктами будівництва передбачено виконання робіт

протипожежного призначення, зокрема таких, як **встановлення системи пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей.**

Відповідно до пункту 13 частини першої статті 7 Закону України від 02.03.2015 № 222 "Про ліцензування видів господарської діяльності" та Переліку послуг і робіт протипожежного призначення, що підлягають ліцензуванню, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2016 № 852, роботи протипожежного призначення, зокрема, монтаж, підтримання експлуатаційної придатності (технічне обслуговування) систем пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей, устаткування для передачі тривожних сповіщень – підлягають ліцензуванню.

Учасники торгів, що були визначені тендерним комітетом ДКБ Дніпропетровської ОДА переможцями, у складі своєї тендерної пропозиції подали локальні кошториси на виконання будівельних робіт, зокрема протипожежного призначення, у тому числі встановлення системи пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей.

Крім того, учасники торгів, які були визначені переможцями за відповідними об'єктами будівництва, а саме ТОВ "Техбудресурс", ТОВ "Рітейлер компані", ПП "Спецбудмонтаж-21", ТОВ "БГ "Альфабуд", ТОВ "Комерційний центр "Лібертон", ТОВ "Вікно сервіс", ТОВ "Херсонський альянс будівництва", ТОВ БМПБ "Новий дім", у своїй тендерній пропозиції завантажили ліцензії ДІАМ з дозволенним переліком видів робіт та дозволи Державної служби України з питань праці на виконання певних видів робіт підвищеної небезпеки. **Жоден із цих документів не містить дозволу на виконання робіт протипожежного призначення**, що не відповідає вимогам пункту 1 розділу 3 "Інструкції з підготовки тендерної пропозиції" та пункту 8 Додатка 3 тендерної документації. У відкритих джерелах³³ інформація про наявність у суб'єктів господарювання, яких визнано переможцями торгів, ліцензій на виконання робіт протипожежного призначення також відсутня.

Водночас зазначені учасники торгів у складі своїх тендерних пропозицій надали довідки щодо **незалучення субпідрядника/співвиконавця** в обсязі, що перевищує 20 відсотків вартості договору та в обсязі, що не перевищує 20 відсотків вартості договору, як це передбачено пунктом 7 Додатка 3 тендерної документації.

Отже, тендерні пропозиції учасників процедур закупівлі не відповідали вимогам тендерної документації та підлягали відхиленню відповідно до закону.

Натомість з такими учасниками, як переможцями торгів, **укладено договори** на здійснення будівельних робіт, відповідно до яких у 2021 році за рахунок коштів субвенції **оплачено** виконані будівельно-монтажні роботи на

³³ Реєстр ліцензіатів ДСНС України: <https://e-services.dsns.gov.ua/site/licensee-register>.

загальну суму **206 777,4 тис. гривень.**

Довідково. Невідхилення тендерним комітетом ДКБ Дніпропетровської ОДА тендерних пропозицій, які підлягали відхиленню відповідно до закону, мають ознаки адміністративного правопорушення, передбаченого частиною третьою статті 164¹⁴ Кодексу України про адміністративні правопорушення. Проте у зв'язку із неможливістю в умовах воєнного стану забезпечити в ході **аналізу** дотримання вимог пунктів 2.8, 2.10 і 2.16 Порядку складання та направлення до суду протоколу про адміністративні правопорушення, затвердженого рішенням Рахункової палати від 29.01.2019 № 3-6 (зокрема, в частині складання протоколу одночасно (але не пізніше 24 годин) із підписанням **акта** за результатами контрольного заходу, та відбору в особи, що вчинила правопорушення, **пояснення**), протокол про адмінправопорушення керівником контрольної групи не складався.

✓ **Порушення законодавства про містобудівну діяльність**

- **КНП "Західноукраїнський медичний центр"** (м. Львів) через неналежну підготовку документів одержувало дозвіл ДІАМ на виконання будівельних робіт з капітального ремонту з переплануванням приміщень підприємства (клас наслідків (відповідальності) – СС2) протягом трьох місяців (з 03.09.2021 по 08.12.2021).

Незважаючи на відсутність дозвільного документа, підрядник ТОВ "ЕЙ БІ ДІ ГРУП" в цей період (до отримання права на виконання таких робіт) виконав, а замовник КНП "Західноукраїнський медичний центр" прийняв і оплатив коштом субвенції робіт на об'єкті на суму **1 145,2 тис. грн**³⁴, чим порушено вимоги частини першої статті 34 Закону № 3038, пункту 5 Порядку виконання підготовчих та будівельних робіт, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 466 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.08.2015 № 747), а також пункту 7.2 ДБН А.3.1-5:2016 "Організація будівельного виробництва", затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.05.2016 № 115, за змістом яких будівельні роботи на об'єкті будівництва мають здійснюватися після видачі замовнику дозволу на їх виконання.

- Протягом 2021 року на три об'єкти **Київської області**, замовником будівництва на яких було визначено Департамент розвитку Київської ОДА, за рахунок субвенції було виділено додаткове фінансування, яке не відображено у титулах об'єктів, а саме на реконструкцію будівлі критого басейну в м. Славутич – 4 318,0 тис. грн; будівництво басейну в м. Кагарлик – 5 000,0 тис. грн; будівництво дитячого садка-школи в с. Бобриця Києво-Святошинського району – 40 000,0 тис. гривень. Однак, незважаючи на те, що додаткове фінансування у першому випадку становить 10,1 відс. загального обсягу фінансування, затвердженого титулом об'єкта будівництва на 2021 рік, а в другому і третьому випадках воно перевищує обсяги фінансування, затверджені титулами, відповідно у 10 і 4 рази, зміни до показників титулів

³⁴ Акт приймання виконаних будівельних робіт (ф. № КБ-2в) № 1 від 24.11.2021.

об'єктів на обсяг субвенції в загальній сумі **49 318,0 тис. грн** замовником не вносилися. Зазначене є порушенням пункту 3 Порядку затвердження титулів об'єктів, будівництво яких здійснюється із залученням бюджетних коштів, коштів державних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.1997 № 995 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 18 листопада 2015 р № 990).

- **ДКБ Дніпропетровської ОДА** у 2021 році завершено будівництво та введено в експлуатацію **три об'єкти**, на які залучено кошти субвенції. При цьому департаментом до ДІАМ подано декларацію про готовність об'єкта до експлуатації та акти готовності об'єктів до експлуатації по об'єктах будівництва **при фактичному незакінченні виконання будівельних робіт**, передбачених проектною документацією (прийняття виконаних робіт шляхом підписання акта за формою № КБ-2в здійснювалось **після заявленої дати завершення будівництва та/або виконання додаткових будівельних робіт** на об'єкті за додатковими договорами, укладеними з підрядниками після заявленої дати).

Так, щодо реконструкції стадіону опорної школи № 1 в м. Перещепине Новомосковського району, який за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), подано декларацію про готовність об'єкта до експлуатації за номером 301003-029540-207-02-2021 від **14.09.2021** із заявленою датою завершення будівництва об'єкта – 29.07.2021. Однак після цієї заявленої дати завершення будівництва об'єкта і введення його в експлуатацію протягом жовтня-грудня 2021 року прийнято та оплачено за рахунок коштів субвенції передбачені проектною документацією будівельні роботи загальною вартістю **14 934,6 тис. грн** (у тому числі будівельно-монтажні роботи на суму 1 526,44 тис. грн, виконані згідно з договором від **06.12.2021** № 439/12-21).

Загалом ДКБ Дніпропетровської ОДА з порушенням вимог частин першої та другої статті 39 Закону № 3038, пункту 3 Порядку прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 461 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 08.09.2015 № 750), **щодо фінансування виконання будівельних робіт після прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів** використано на оплату виконаних будівельних робіт у 2021 році коштів субвенції у загальній сумі **36 926,2 тис. грн** та коштів місцевих бюджетів у січні-лютому 2022 року у сумі 19 699,7 тис. гривень.

✓ **Порушення бухгалтерського обліку**

Пунктом 4 (абзац 3) Порядку та умов № 544 передбачено придбання медичного обладнання, зокрема спеціального призначення.

Проте закуплені КНП "Центр нейрохірургії" 14 ліжок медичних Eleganza 1 вартістю **1 289,9 тис. грн** у бухгалтерському обліку оприбутковані на

субрахунку 106 "Інструменти, прилади та інвентар", що не відповідає вимогам пунктів 5.1.4 та 5.1.6 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби"³⁵

Довідково. Листом КНП "Центр нейрохірургії" від 04.03.2022 №128/01.9-09 щодо надання зауважень до акта аудиту повідомлено, що: "оприбуткування зазначених ліжок на субрахунку 106 "Інструменти, прилади та інвентар" є помилкою бухгалтера. Ця помилка вже виправлена, здійснено бухгалтерське проведення за дебетом субрахунку 104 «Машини та обладнання» та кредитом субрахунку 106 "Інструменти, прилади та інвентар". На підтвердження наведеного надано копію бухгалтерської довідки за лютий 2022 року № 6 щодо здійснення відповідних коригувань.

Висновки до розділу III

Розпорядниками і одержувачами бюджетних коштів у Дніпропетровській, Закарпатській, Кіровоградській, Київській, Львівській і Одеській областях не було забезпечено належного внутрішнього контролю за використанням коштів субвенції та співфінансуванням із місцевих бюджетів, виконанням договірних зобов'язань.

За результатами аналізу використання субвенції встановлено випадки: оплати невиконаних робіт, непоставлених матеріалів, незмонтованого обладнання на загальну суму **10,8 млн грн** (з них у Кіровоградській області – 9070,0 тис. грн, Київській – 1067,8 тис. грн, Львівській – 584,6 тис. грн); ненаданих (непідтверджених) послуг з технічного нагляду на загальну суму **95,7 тис. грн** (в т. ч. у Кіровоградській області – 62,1 тис. грн, Київській – 26,8 тис. грн, Львівській – 6,8 тис. грн); недотримання у Дніпропетровській області взятих договірних зобов'язань щодо структури видатків – **4,4 млн гривень**.

Зазначеними порушеннями заподіяно матеріальної шкоди (збитків) територіальним громадам трьох областей на загальну суму **5,4 млн грн** (з них у Кіровоградській області – 4 795,1 тис. грн, Львівській – 591,4 тис. грн, Київській – 26,8 тис. гривень). У діях службових осіб, що допустили порушення, у двох випадках вбачаються **ознаки кримінальних правопорушень за статтями 191, 366 і 367 ККУ**. Станом на 01.06.2022 наслідки порушень по КНП "Західноукраїнський медичний центр" усунуто в повній мірі на суму 584,6 тис. грн, по Добровеличківській ДЮСШ – частково на суму 1830,7 тис. гривень.

Крім того, встановлено нерезультативне використання бюджетних коштів на загальну суму **95,2 млн грн** (з них у Дніпропетровській області – 13 424,7 тис. грн, Закарпатській – 50 893,2 тис. грн, Львівській – 30 896,6 тис. грн), неекономне використання коштів в Одеській області –

---

³⁵ Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 18.05.2000 за № 288/4509 (із змінами).

1,5 млн грн, а також порушення законодавства про публічні закупівлі на загальну суму **259,2 млн грн** (у т.ч. у Дніпропетровській області – 206 777,4 тис. грн, Кіровоградській – 52 400,9 тис. грн), порушення законодавства про містобудівну діяльність загалом на **107,1 млн грн** (з них у Дніпропетровській області – на 56 463,9 тис. грн, Київській – 49 318,0 тис. грн, Львівській – 1 145,2 тис. грн); порушення ведення бухобліку – у Закарпатській області на суму **1,3 млн гривень**.

IV. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТНОЇ ПРОГРАМИ

В ході контрольного заходу встановлено відсутність у Мінфіні управлінської звітності щодо досягнення результативних (кількісних і якісних) показників виконання бюджетної програми за КПКВК 3511100, що ускладнило об'єктивне оцінювання ступеня досягнення її цілей, формування та реалізацію яких забезпечує головний розпорядник субвенції.

Враховуючи викладене, згідно з частиною другою статті 33 Закону України від 02.07.2015 № 576 "Про Рахункову палату", ініційовано збір Мінфіном від обласних і Київської міської державних адміністрацій відомостей щодо результативних показників виконання у 2021 році бюджетної програми.

За результатами аналізу інформації, наданої Мінфіном листом від 26.01.2022 № 05230-14-7/2486, встановлено, що із **207** проєктів (заходів), за якими у 2021 році використовувалися кошти субвенції, пусковими (такими, які планувалося завершити до кінця 2021 року) було визначено **52** проєкти (заходи). На кінець бюджетного року було виконано всього **44** проєкти, з них з числа пускових – **43**. Отже, загальний рівень реалізації профінансованих пускових проєктів (заходів) становить **82,7 відсотка**.

Серед завершених проєктів (заходів): **2 об'єкти будівництва** (ЗОШ, житлові будинки для тимчасового проживання спортсменів), **18 об'єктів реконструкції** (будівлі ЗОШ, лікарень, ДНЗ, спортивно-оздоровчих комплексів, криті басейни, площі, дороги), **10 об'єктів капітального ремонту** (будівлі, електромережі, дорожнє покриття), **14 заходів придбання** (медичне обладнання, мультифункціональні спортивні майданчики).

Довідково. Слід зазначити, що інформація Мінфіну неповна. Відсутня інформація про використання коштів субвенції станом на 31.12.2021 Бучанською міською територіальною громадою (Київська область); Семенівською та Котелевською селищними територіальними громадами, Решетилівською, Лохвицькою, Зіньківською, Лубенською та Миргородською міськими територіальними громадами (Полтавська область); Уманською, Золотоніською та Черкаською міськими територіальними громадами (Черкаська область).

Водночас використання виділених коштів в цілому не забезпечило досягнення у 2021 році запланованого соціально-економічного ефекту.

Так, у Дніпропетровській області із 10 проєктів, завершення яких передбачалося у 2021 році, фактично в цей термін завершено лише 3 проєкти, а

саме капітальні ремонти дорожнього покриття трьох вулиць у Кривому Розі і Першотравенську. Разом з тим у 2021 році не було реалізовано **7 пускових проєктів**, у т. ч. реконструкція будівлі комунального закладу № 1 "Дніпропетровська міська дитяча клінічна лікарня № 5" (будівельна готовність на кінець 2021 року – 99,1 відс.), будівництво спортивно-оздоровчого комплексу на території парку Перемоги в м. Нікополь (готовність 85,7 відс.; реконструкція триває з 2018 року), реконструкція першого поверху головного корпусу стаціонарного відділення невідкладної (екстреної) допомоги та діагностичного відділення в м. Павлоград (готовність 91,1 відс.; роботи розпочато у 2017 році), реконструкція стадіону опорної школи № 1 в м. Перещепине (готовність 96,2 відс.; реконструкція ведеться з 2018 року).

Спрямування коштів субвенції на придбання 160 комплектів мультифункціональних спортивних майданчиків у Дніпропетровській області надало можливість придбати і встановити у місцях масового відпочинку населення 86 таких майданчиків. Ще **74 спортивних майданчики** постачальником – ТОВ "Торгівельний Дім "Н'ю Лайн" всупереч умовам договору **недопоставлено**, що стримало розвиток спортивної інфраструктури області.

Згідно зі звітністю, у **Закарпатській області** у 2021 році завершено всі 4 пускові проєкти: закуплено медичне обладнання для КНП "Центр нейрохірургії", проведено капітальний ремонт покриття місць стоянок повітряних суден аеропорту "Ужгород", здійснено капітальний ремонт дорожнього покриття двох вулиць у м. Хусті та с. Черліне.

Більшість закупленого медичного обладнання (за винятком системи ангиографічної інтервенційної та парового стерилізатора) з 2021 року використовується спеціалістами КНП "Центр нейрохірургії" для надання медичних послуг населенню. Зокрема, за період з листопада 2021 року по січень 2022 року хірургічний мікроскоп MM90/SON використовувався у 100 операціях, хірургічний дріль – 83, ультразвуковий хірургічний аспіратор CUSA – 52.

Проте закуплена за рахунок субвенції система нейромоніторингу ISIS Xpress вартістю 4192,0 тис. грн використовувалася за цей період лише 4 рази, при цьому виключно для надання пацієнтам платної послуги – здійснення інтраопераційного нейрофізіологічного моніторингу вартістю 15,0 тис. грн (послуга включена у перелік платних послуг, що надаються центром). Це, передусім, зумовлено тим, що договором про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, укладеного між НСЗУ та КНП "Центр нейрохірургії", не вимагається надання безоплатно такої послуги. У зв'язку з цим виникає запитання, чи обов'язково мати у медзакладі систему нейромоніторингу і чи має вона придбаватися за кошти субвенції?

У **Кіровоградській області** із 3 проєктів, включених до переліку для фінансування, пусковим на 2021 рік визначено лише **один** – реконструкцію будівлі комунального закладу Кіровоградської обласної спеціалізованої дитячо-юнацької спортивної школи олімпійського резерву "Надія" кошторисною вартістю 24 000.0 тис. гривень. Планова дата завершення реконструкції – 24.11.2021. Однак **роботи в повному обсязі не виконані**, будівельна готовність об'єкта на кінець 2021 року становить **89 відсотки**.

У **Львівській області** кошти субвенції у 2021 році використовувалися на 24 з 27 об'єктів, при цьому розподілені обсяги коштів повністю використані на 11 об'єктах. В результаті завершено будівництво ЗОШ I-II ступенів в с. Братковичі Городоцького району (велося з 2016 року), реконструкція будівлі басейну ДЮСШ "Тризуб плюс" в с. Давидів Пустомитівського району, площі Вічевої і вулиці М. Шашкевича в м. Золочів та капітального ремонту КНП "Західноукраїнський медичний центр".

На час завершення у 2022 році контрольного заходу приміщення КНП "Західноукраїнський медичний центр" після капітального ремонту з переплануванням не були введені в експлуатацію, що в свою чергу, призвело до невикористання 37 од. устаткування вартістю 16 296,6 тис. грн, придбаного у листопаді-грудні 2021 року, внаслідок чого не було досягнуто соціально-економічного ефекту від використаних коштів на цей об'єкт.

Упродовж 2021 року у **Полтавській області** реалізовано два запланованих заходи: встановлено 105 мультифункціональних спортивних майданчиків; придбано лінійний прискорювач для Полтавського обласного клінічного онкодиспансера. Проте реалізація інфраструктурного проєкту з реставрації Полтавського краєзнавчого музею виконана частково – на рівні **25,0 відс.** від її кошторисної вартості (капітальні видатки на час проведення аналізу становили 37,5 млн грн, у т. ч. субвенція – 15,9 млн грн, за загальної кошторисної вартості об'єкта в 148,2 млн гривень). Враховуючи, що станом на травень 2022 року питання подальшого фінансування об'єкта з боку державного бюджету або інших джерел не вирішено, інфраструктурний проєкт у заплановані строки (7 місяців) **не виконано**, що загалом обумовлено зовнішніми факторами (введенням воєнного стану в Україні).

На об'єктах **Київської області**, де замовником був Департамент розвитку Київської ОДА, завершено роботи з реконструкції басейну у м. Славутич. Будівництво дитячого садка-школи у с. Бобриця на січень 2022 року перебувало у початковій стадії – проведено роботи зі спорудження фундаменту, а також влаштування поодиноких монолітних конструкцій стін, використано 10 відс. бюджетних асигнувань. Будівництво басейну у м. Кагарлик на час огляду (18.01.2022) перебувало на рівні підготовки котловану.

У **Чернівецькій області** до переліку на фінансування за рахунок субвенції у 2021 році включено 6 проєктів, з них **один** (реконструкція

Селятинського закладу дошкільної освіти в Путильському районі) мав бути завершений до кінця 2021 року. Проте цей **проект не завершено** – на кінець 2021 року будівельна готовність об'єкта становила 98,9 відсотка.

Отже, окремі пускові проекти/заходи, які реалізувалися за рахунок коштів субвенції, в **Дніпропетровській, Закарпатській, Кіровоградській, Львівській, Чернівецькій** областях у 2021 році не виконані, чим не забезпечено досягнення запланованого соціально-економічного ефекту.

ВИСНОВКИ

1. Бюджетна програма КПКВК 3511100 "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проектів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери" за видатками 2021 року виконана в сумі **7042,4 млн. грн**, або на **86,4 відс.** затвердженого. Неповне виконання програми за видатками є наслідком, зокрема, недосконалості нормативно-правового механізму надання субвенції, виділення асигнувань з державного бюджету наприкінці бюджетного періоду, неефективного управління, незаконного і неефективного використання її коштів на місцях, у результаті чого планових цілей бюджетної програми у 2021 році не досягнуто (із визначених до фінансування **238** інфраструктурних проектів кошти використовувалися на **207** проектах, з них завершено закупівлю обладнання та виконання будівельних робіт на **43** проектах із **52** запланованих реалізувати до кінця цього року).

Видатки за субвенцією на 2022 рік, затверджені Мінінфраструктури на суму **8700,0 млн грн**, у повному обсязі скорочені згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2022 № 199 у зв'язку із спрямуванням їх на першочергові потреби держави в умовах воєнного стану.

2. Механізми надання субвенції, передбачені Порядком та умовами № 544 і Порядком та умовами № 279, містять недоліки, що створили ризики для ефективного управління коштами субвенції.

2.1. Так, Порядок та умови № 544 не містять умови про включення проектів будівництва, реконструкції, капітального ремонту в перелік для фінансування виключно за наявності затвердженої в установленому порядку проектної документації.

2.2. Передбачена підпунктом 2 пункту 5 Порядку та умов № 544 і Порядку та умов № 279 умова надання субвенції – спроможність подальшого утримання за рахунок коштів місцевих бюджетів основних фондів комунальної власності, створення, приріст або оновлення яких фінансується за рахунок субвенції, є недієвою, оскільки: цими порядками та умовами не визначено необхідності подання головному розпоряднику документів, які б гарантували або підтверджували виконання зазначеної умови; на час надання субвенції апріорі

неможливо виконати умову про спроможність подальшого утримання основних фондів у майбутньому за рахунок місцевих бюджетів.

2.3. Попри те, що пункт 5 Порядку та умов № 544 і Порядку та умов № 279 визначає умови надання субвенції, обома порядками не визначено критеріїв, за якими відбувається відбір пропозицій для включення їх до проекту акта Кабінету Міністрів України щодо розподілу субвенції. Таким чином, неможливо встановити, якими підставами слід керуватися у випадку отримання пропозицій, кожна з яких відповідає умовам надання субвенції.

2.4. Аналіз Порядку та умов № 544 і Порядку та умов № 279 засвідчив, що в них містяться положення про спрямування субвенції за неконкретизованими напрямками, що не дає змоги однозначно ідентифікувати об'єкти фінансування. Так, у 2021 році за заходом "придбання мультифункціональних спортивних майданчиків", а у 2022 році за заходом "придбання спортивного обладнання та мультифункціональних спортивних майданчиків" не визначаються їх функціональне призначення залежно від виду спорту і дозвільної діяльності, вимоги до таких спортивних споруд щодо будівельних норм і правил, санітарних норм, інших норм у сфері охорони здоров'я та дотримання безпеки їх відвідувачів.

2.5. Частково недоліки механізму надання субвенції зумовлені тим, що статтею 97 Бюджетного кодексу не врегульоване питання необхідності визначення законодавством вимог до порядку та умов надання субвенцій в частині окреслення засад використання їх коштів за кожним із напрямів.

3. Управління коштами субвенції на центральному і місцевому рівнях не забезпечило повного й ефективного використання бюджетних коштів.

3.1. При формуванні проекту державного бюджету на 2021 рік Мінфіном, як головним розпорядником коштів, видатки субвенції не планувалися (бюджетний запит не складався). Затверджений Законом № 1434 обсяг видатків субвенції в сумі 4 100,0 млн грн Законами № 1690 і № 1807 та розпорядженнями Кабінету Міністрів України № 1311-р, № 1632-р, № 1664-р збільшено до 8150,0 млн грн, тобто практично вдвічі.

3.2. У регіональному розрізі кошти субвенції за проектами (заходами) Кабінетом Міністрів України розподілено на підставі пропозицій, поданих Мінфіну обласними державними адміністраціями, за відсутності будь-яких критеріїв визначення обсягів фінансування, що не забезпечило справедливості цього розподілу. Так, найбільший обсяг субвенції – 2 473,2 млн грн (або **30,3 відс.** загального обсягу) розподілено Дніпропетровській області, 866,0 млн грн (**10,6 відс.**) – Тернопільській, 641,6 млн грн (**8 відс.**) – Закарпатській області, в той час коли Одеській області розподілені 88,0 млн грн (**1,1 відс.**), Київській – 112,0 млн грн (**1,4 відс.**), Львівській – 201,2 млн грн (**2,5 відсотка**).

Найбільше коштів субвенції спрямовано у дорожню (3293,5 млн грн, або **40,4 відс.** розподіленого) та спортивну (2039,4 млн грн, або **25 відс.**) галузі. Разом з тим у 2021 році на зазначені напрями у держбюджеті затверджено видатки субвенції на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах (КПКВК 3131090) в сумі 18,1 млрд грн та субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток спортивної інфраструктури (КПКВК 3411220) в сумі 854,4 млн грн, які мають відмінні від субвенції порядки та умови надання коштів.

3.3. Контрольним заходом встановлено факти **необґрунтованого підходу до відбору окремих проєктів**, що призвело до невикористання у 2021 році частини виділених коштів субвенції. Встановлено, що окремі затверджені проєкти або взагалі не мали розробленої ПКД, або вона потребувала коригування, що відтермінувало строки завершення об'єктів. Невизначеність у Порядку та умовах № 544 строків подання пропозицій щодо проєктів (заходів), які фінансуватимуться за рахунок коштів субвенції, розтягнуло майже на півроку період їх подання та уточнення, що призводило до використання коштів субвенції у зимовий період та появи залишків невикористаних коштів.

3.4. Вкрай низький рівень використання коштів субвенції станом на 31.12.2021 (до **5 відс.** затвердженого) мали бюджети 23 територіальних громад (Овруцької, Коростенської, Малинської, Тячівської, Рахівської, Білоцерківської, Бучанської, Лохвицької, Сарненської, Нетішинської міських, Тересвянської, Східницької, Бородінської, Тарутинської, Семенівської, Козелецької селешних, Оноківської, Драгівської, П'ядицької, Коршівської, Яремчанської, Зазимської, Кіптівської сільських громад) та бюджету Одеської області, основною причиною чого стало виділення від 50 до 100 відс. коштів у грудні 2021 року.

При цьому на 31 об'єкті кошти, що виділені у 2021 році в загальній сумі 302,0 млн грн, із зазначеної та інших причин **взагалі не використовувалися** (серед них будівництво футбольного поля в с. Золотарьово Хустського району Закарпатської області – розподілено 23,3 млн грн, будівництво парку відпочинку в селі Зазим'є Броварського району Київської області – 15,6 млн грн, будівництво очисних споруд в смт Східниця Львівської області – 12,5 млн гривень).

3.5. У цілому станом на 01.01.2022 залишок невикористаних коштів субвенції становив **1107,4 млн грн, або 13,6 відсотка**. Ці кошти зберігалися на рахунках 90 місцевих бюджетів, згідно з пунктом 11 розділу "Прикінцеві положення" Закону № 1082 (зі змінами), для здійснення відповідних витрат у 2022 році з урахуванням їх цільового призначення.

З них у 7 регіонах, де проведено контрольний захід, на кінець 2021 року

не використано **554,3 млн грн**, у т. ч. у **Закарпатській** області – 191,6 млн грн (що становить 30 відс. загального обсягу наданої субвенції); **Дніпропетровській** – 119,0 млн грн (4,8 відс.); **Львівській** – 79,4 млн грн (39,5 відс.); **Київській** – 72,1 млн грн (64,3 відс.); **Одеській** – 48,4 млн грн (55,0 відс.), **Полтавській** – 39,2 млн грн (20,1 відс.); **Кіровоградській** – 4,6 млн грн (11,8 відсотка). Висока питома вага невикористаних коштів у порівнянні з загальним обсягом наданої субвенції є свідченням неефективного управління ними у відповідній області з боку уповноважених осіб.

3.6. У січні-квітні 2022 року в регіонах, де проведено контрольний захід, за цільовим призначенням (на фінансування інфраструктурних проєктів) шляхом внесення змін до рішення про місцевий бюджет розподілено всього 109,9 млн грн (з них у Дніпропетровській області – 78,2 млн грн, Полтавській – 31,7 млн гривень). Касові видатки за рахунок залишку коштів субвенції, що утворився станом на 01.01.2022, здійснено у Дніпропетровській області в сумі 8,9 млн грн, Львівській – 8,2 млн гривень.

Отже, протягом чотирьох місяців 2022 року **537,2 млн грн** залишку субвенції, який утворився станом на 01.01.2022 і зберігався на рахунках місцевих бюджетів 7 областей, де проведено аналіз, на **цілі субвенції** або на **заходи територіальної оборони**, задоволення продовольчих потреб цивільного населення, евакуацію/вивезення/переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій у безпечні місця тощо, **не використано**, що свідчить про **неефективне управління** коштами місцевих бюджетів в умовах гострого бюджетного дефіциту, зумовленого надзвичайними умовами економіки України внаслідок збройної агресії російської федерації.

4. Окремими розпорядниками і одержувачами бюджетних коштів у Дніпропетровській, Закарпатській, Кіровоградській, Київській, Львівській і Одеській областях не було забезпечено належного внутрішнього контролю за використанням коштів субвенції та співфінансуванням з місцевих бюджетів, виконанням договірних зобов'язань.

4.1. За результатами аналізу встановлено **використання коштів субвенції з порушеннями законодавства на загальну суму 44,0 млн грн**, у тому числі: оплата невиконаних робіт, непоставлених матеріалів, незмонтованого обладнання на суму 10,8 млн грн (з них у Кіровоградській області – 9 070,0 тис. грн, Київській – 1 067,8 тис. грн, Львівській – 584,6 тис. грн); ненаданих (непідтверджених) послуг з технічного нагляду на суму 0,1 млн грн (у т. ч. у Кіровоградській області – 62,1 тис. грн, Київській – 26,8 тис. грн, Львівській – 6,8 тис. грн); використання у Дніпропетровській області коштів субвенції з недотриманням взятих договірних зобов'язань щодо структури видатків – 4,4 млн гривень.

4.2. Зазначеними порушеннями заподіяно матеріальної шкоди (збитків) територіальним громадам трьох областей на загальну суму **5,4 млн грн** (з них у Кіровоградській області – 4 795,1 тис. грн, Львівській – 591,4 тис. грн, Київській – 26,8 тис. гривень). У діях службових осіб, що допустили порушення, у двох випадках вбачаються ознаки кримінальних правопорушень.

4.2.1. Незважаючи на те, що кошторисними нормами з визначення вартості будівництва не передбачено включення до актів приймання виконаних робіт форми № КБ-2в вартості будівельних матеріалів без їх укладання або монтажу, **Добровеличківською ДЮСШ** (Кіровоградська область) за актами від 28.12.2021, складеними підрядною організацією ТОВ "Будівельна компанія "МД-Груп", прийнято та оплачено роботи з реконструкції стадіону "Колос" на суму 9 070,0 тис. грн, які на цей час не були виконані. За результатами проведеного 14.02.2022 огляду на вказаному об'єкті за участі представників замовника та підрядної організації підтверджено невиконання оплачених робіт і встановлено відсутність на будівельному майданчику зазначених в актах приймання виконаних робіт будівельних матеріалів на загальну суму 4 733,0 тис. грн, що свідчить про заподіяння матеріальної шкоди (збитків) Добровеличківській територіальній громаді на цю суму.

4.2.2. Оглядом робіт з капітального ремонту з переплануванням приміщень **КНП "Західноукраїнський медичний центр"** (м. Львів), проведеним 31.01.2022, встановлено невиконання підрядником окремих робіт з монтажу устаткування систем вентиляції, автоматизації, протипожежної безпеки тощо за 79 позиціями на загальну суму 584,6 тис. грн, які безпідставно включені підрядником до актів приймання виконаних робіт від 24.11.2021 № 1; 14.12.2021 № 3 і № 4, прийняті та оплачені замовником, у т. ч. коштами субвенції на суму 10,3 тис. грн та коштами місцевих бюджетів – 574,3 тис. гривень. Цим порушенням заподіяно матеріальної шкоди (збитків) територіальній громаді Львівської області на 584,6 тис. гривень.

4.2.3. Станом на 01.06.2022 наслідки порушень на КНП "Західноукраїнський медичний центр" усунуто повністю на суму 584,6 тис. грн, на Добровеличківській ДЮСШ – частково на суму 1830,7 тис. гривень.

4.2.4. Департаментом розвитку Київської ОДА у грудні 2021 року безпідставно прийнято і оплачено коштом субвенції вартість забивних залізобетонних паль (213 шт.), завезених на об'єкт для будівництва басейну в м. Кагарлик, але не влаштованих підрядником ТОВ "УБК № 1", на загальну суму 1 067,8 тис. гривень. При цьому встановлено, що на час проведення контрольного заходу не вирішено питання щодо методу їх влаштування (забивання чи занурення). У проєкті будівництва та експертному звіті інформація про спосіб влаштування забивних паль відсутня.

4.3. Встановлено **нерезультативне використання бюджетних коштів на загальну суму 95,2 млн грн** (з них у Дніпропетровській області – 13 424,7 тис. грн, Закарпатській – 50 893,2 тис. грн, Львівській – 30 896,6 тис. грн), **неекономне використання коштів в Одеській області – 1,5 млн грн**, а також порушення законодавства **про публічні закупівлі** на загальну суму **259,2 млн грн** (у т. ч. у Дніпропетровській області – 206 777,4 тис. грн, Кіровоградській – 52 400,9 тис. грн), порушення законодавства **про містобудівну діяльність** загалом на **107,1 млн грн** (з них у Дніпропетровській області – 56 463,9 тис. грн, Київській – 49 318,0 тис. грн, Львівській – 1 145,2 тис. грн); **порушення ведення бухгалтерії** – у Закарпатській області на суму **1,3 млн гривень**.

4.3.1. Так, проведеним у КНП "Західноукраїнський медичний центр" (м. Львів) 26.01.2022 оглядом наявності та стану використання/експлуатації устаткування встановлено, що внаслідок невведення в експлуатацію відремонтованих приміщень 37 од. придбаного устаткування на суму 16 296,6 тис. грн (з них за рахунок субвенції – 12 791,2 тис. грн) не використовується та не експлуатується, зокрема: сканер ультразвуковий діагностичний HS70A вартістю 2 795,2 тис. грн та центральна киснева станція контейнерного типу вартістю 2 421,9 тис. грн, придбані 24.11.2021; три апарати штучної вентиляції легень HAMILTON-C3 за ціною 1 295,0 тис. грн та апарат рентгенівський мобільний TX-32HF-B-D-C вартістю 4 263,3 тис. грн, придбані 14.12.2021.

4.3.2. Придбання КНП "Центр нейрохірургії" (м. Ужгород) системи ангиографічної Azurion 7 B20 вартістю 49 904,8 тис. грн та парового стерилізатора HS33 вартістю 988,4 тис. грн, за відсутності готових приміщень для її встановлення, призвело до тривалого (щонайменше три місяці) невикористання їх за цільовим призначенням.

Закуплена за рахунок субвенції система нейромоніторингу ISIS Xpress вартістю 4192,0 тис. грн з листопада 2021 року по січень 2022 року використовувалася КНП "Центр нейрохірургії" лише 4 рази, при цьому виключно для надання пацієнтам платної послуги – здійснення інтраопераційного нейрофізіологічного моніторингу вартістю 15,0 тис. грн (послуга включена у перелік платних послуг, що надаються центром). Це, передусім, зумовлено тим, що договором про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, укладеного між НСЗУ та КНП "Центр нейрохірургії", не вимагається надання безоплатно такої послуги. Отже, є необхідність чіткого врегулювання засад надання капітальних трансфертів на придбання обладнання, що використовується комунальними неприбутковими підприємствами.

5. У 2021 році було реалізовано 43 проєкти (заходи) з числа 52 проєктів, запланованих до завершення до кінця 2021 року, тобто рівень

реалізації профінансованих пускових проєктів (заходів) становить 82,7 відсотка.

Загалом завершено 2 об'єкти будівництва, 18 об'єктів реконструкції, 10 об'єктів капітального ремонту, 14 заходів закупівлі медичного обладнання і мультифункціональних спортивних майданчиків. Разом з тим у 2021 році **не реалізовано 9 пускових проєктів**, з них: 7 – у Дніпропетровській області (в т. ч. реконструкція будівлі комунального закладу № 1 "Дніпропетровська міська дитяча клінічна лікарня № 5", будівництво спортивно-оздоровчого комплексу на території парку Перемоги в м. Нікополь, реконструкція першого поверху головного корпусу стаціонарного відділення невідкладної (екстреної) допомоги та діагностичного відділення в м. Павлоград, реконструкція стадіону опорної школи № 1 в м. Перещепине, придбання мультифункціональних спортивних майданчиків); 1 – у Кіровоградській (реконструкція будівлі комунального закладу Кіровоградської обласної спеціалізованої дитячо-юнацької спортивної школи олімпійського резерву "Надія"); 1 – у Чернівецькій області (реконструкція Селятинського закладу дошкільної освіти в Путильському районі).

Зазначене, а також невведення в експлуатацію окремих завершених будівництвом об'єктів та невикористання за призначенням придбаного медичного обладнання загалом свідчить про те, що в **Дніпропетровській, Закарпатській, Кіровоградській, Львівській, Чернівецькій** областях у 2021 році не забезпечено досягнення запланованого соціально-економічного ефекту від використання коштів субвенції.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Звіт про результати аналізу використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери та рішення Рахункової палати надіслати Верховній Раді України протягом 15 днів з дня затвердження Звіту.

2. Рішення Рахункової палати в порядку інформування надіслати Комітетові Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування та Комітетові Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури.

3. Відомості про результати аналізу у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінетові Міністрів України та рекомендувати:

- з метою удосконалення механізму управління та використання коштів міжбюджетних трансфертів капітального характеру доручити Мінфіну підготувати та внести в установленому порядку на розгляд Кабінетові Міністрів України проєкт закону про внесення змін до статей 22 і 97 Бюджетного кодексу в частині визначення змісту повноважень головного розпорядника за

загальнодержавними видатками та кредитуванням та щодо встановлення у порядку та умовах надання субвенцій вимог до використання коштів за кожним із напрямів їх спрямування;

- доручити Мінфіну при підготовці порядку та умов надання міжбюджетного трансферту, який кваліфікується як "інші субвенції", чітко розмежовувати видатки капітального і поточного характеру та передбачати в них: надання органами місцевого самоврядування гарантій щодо спроможності подальшого утримання основних фондів, створених за рахунок коштів субвенції та місцевого бюджету, як за рахунок місцевих бюджетів, так і за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством (наприклад, власних надходжень комунальних неприбуткових підприємств); характеристику напряму використання коштів трансферту, яка б забезпечувала придбання/створення тільки тих активів, що відповідають вимогам, встановленим законодавством; встановлення граничного терміну подання пропозицій на включення проєктів (заходів) до переліку для фінансування;

- звернути увагу обласних і Київської міської військових адміністрацій на тривале невикористання залишку коштів субвенції з державного бюджету, що утворився на початок бюджетного періоду;

- доручити МОЗ розглянути питання щодо включення до переліку процедур та досліджень, які оплачуються НСЗУ згідно з договором про медичне обслуговування населення, використання інтраопераційного нейрофізіологічного моніторингу, що дозволяє мінімізувати ризики хірургічного втручання у критично важливі структури нервової системи.

4. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аналізу надіслати Міністерству фінансів України та рекомендувати:

- з метою удосконалення механізму управління та використання коштів міжбюджетних трансфертів капітального характеру підготувати та внести в установленому порядку на розгляд Кабінетові Міністрів України проєкт закону про внесення змін до статей 22 і 97 Бюджетного кодексу в частині визначення змісту повноважень головного розпорядника за загальнодержавними видатками та кредитуванням та щодо встановлення у порядку та умовах надання субвенцій вимог до використання коштів за кожним із напрямів їх спрямування;

- при підготовці порядку та умов надання міжбюджетного трансферту, який кваліфікується як "інші субвенції", чітко розмежовувати видатки капітального і поточного характеру та передбачати в них: надання органами місцевого самоврядування гарантій щодо спроможності подальшого утримання основних фондів, створених за рахунок коштів субвенції та місцевого бюджету, як за рахунок місцевих бюджетів, так і за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством (наприклад, власних надходжень комунальних неприбуткових підприємств); характеристику напряму використання коштів трансферту, яка б забезпечувала придбання/створення тільки тих активів, що

відповідають вимогам, встановленим законодавством; встановлення граничного терміну подання пропозицій на включення проєктів (заходів) до переліку для фінансування;

- внести Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо обмеження негативної практики збереження невикористаних коштів міжбюджетних трансфертів на рахунках місцевих бюджетів для здійснення відповідних витрат у наступному році, зокрема шляхом визначення законами стислого терміну використання коштів таких залишків (наприклад, протягом першого кварталу, з подальшим поверненням невикористаних коштів до державного бюджету);

- внести Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо визначення у порядку та умовах надання капітальних трансфертів заборони на спрямування їх коштів на придбання обладнання, що використовується комунальними неприбутковими підприємствами для надання населенню послуг виключно на платній основі.

5. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аналізу надіслати: ДКБ Дніпропетровської обласної військової адміністрації; Департаменту спорту Дніпропетровської обласної військової адміністрації; КНП "Центр нейрохірургії"; Департаменту розвитку Київської обласної військової адміністрації; Добровеличківській ДЮСШ; КНП "Західноукраїнський медичний центр"; об'єднаному відділу освіти Сихівського та Личаківського районів; УКБ Ізмаїльської міськради; Управлінню містобудування Маяківської сільради; Департаменту будівництва Полтавської обласної військової адміністрації з пропозиціями вжити заходів щодо усунення наслідків порушень і недоліків, установлених за результатами аналізу, зокрема шляхом:

- забезпечення відшкодування матеріальної шкоди, завданої територіальним громадам;

- притягнення до відповідальності посадових осіб, які допустили порушення, встановлені під час аналізу.

6. Рішення Рахункової палати надіслати Дніпропетровській, Закарпатській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Одеській, Полтавській обласним військовим адміністраціям для розгляду результатів аналізу та вжиття заходів щодо забезпечення:

- усунення розпорядниками бюджетних коштів наслідків порушень при використанні коштів субвенції, виявлених під час контрольного заходу;

- розподілу, шляхом внесення змін до рішення про місцеві бюджети, залишків коштів субвенції з державного бюджету, що утворився на початок бюджетного періоду;

- невідкладного подання замовниками органам державного архітектурно-будівельного контролю декларацій про готовність об'єктів до експлуатації або

актів готовності об'єктів до експлуатації після закінчення виконання на об'єкті всіх передбачених проєктною документацією будівельних робіт;

- оперативного введення в експлуатацію придбаного обладнання і збудованих приміщень та використання їх за призначенням.

7. Звіт про результати аналізу для врахування в роботі направити Мінінфраструктури.

8. Повідомити Офіс Генерального прокурора про виявлені ознаки кримінальних правопорушень.

Заступник Голови
Рахункової палати

Андрій МАЙСНЕР